

31 студзеня пры тарыфнай стаўцы першага разраду 200 тысяч рублёў розніца ў асладах мельніцкай сястры і санітаркі складала ўсяго 40 тысяч! Розніца ў аплата кваліфікаванай і некваліфікаванай працай не павінна зніжаць. **СТАР 2**

Сёння «Звязда» разам з Ігарам КАПЫЛОВЫМ распачынае новую рубрыку «100 славутых прозвішчаў Беларусі». Спадзяемся, што нашым чытачам будзе цікава даведацца пра гісторыю походжання вядомых беларускіх прозвішчаў. **СТАР 3**

Беларусь не першая і, відаць, не апошняя ўзяла на ўзбраенне палітыку імпартазамычэння. Але гісторыя паказвае, што такая палітыка можа прыносіць як станоўчыя вынікі, так і адмоўныя. **СТАР 4**

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Аляксандр ЛУКАШЭНКА:

«ПАВЫШЭННЕ ЦЭН ПАВІННА БЫЦЬ ПРЫВЯЗАНА ДА РОСТУ ДАХОДАЎ НАСЕЛЬНІЦТВА»

Аб выніках сацыяльна-эканамічнага развіцця Беларусі ў студзені-лютым і перспектывах на 2012 год кіраўніку дзяржавы Аляксандру Лукашэнку 12 сакавіка далажыў прэм'ер-міністр Міхаіл Мясніковіч, паведамілі ў прэс-службе беларускага лідара.

«Паводле дакладу фінансістаў, а фінансы — гэта люстэрка эканомікі, я бачу, што нашы планы, якія мы вызначылі для сябе на гэты год, могуць быць паспяхова рэалізаваны. Гэты 5-6 працэнтаў прыросту ВУП, аб якіх мы доўга спрачаліся, аказваюцца рэальна дасягальнымі, — сказаў Прэзідэнт. — Вядома ж, пажадана, каб гэты прырост быў большым. Але трэба глядзець па плацежным балансе, па сальда знешняга гандлю. Мы не павінны перавысіць тыя лічыбы, якія намі абазначаны. Гэта значыць, эканоміка павінна развівацца так, каб не стварыць праблем на валютным і фінансавым рынках».

Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што сёння вельмі шмат гаворыцца аб тым, што ў Беларусі цэны ніжэйшыя, чым у суседзях, і гэта часткова садзейнічае вывазу тавараў. «Мы дакладна вызначылі, што цэны ў мінулым годзе ў нас і так істотна падскочылі, і калі дзесяці падшліфоўваем, то гэта не павінна быць абсалютна высокім ростам. Ён павінен быць расцягнуты ў часе і прывязаны да росту даходаў насельніцтва. Ёсць павышэнне зарплат, пенсій, дапамог — тады мы можам у нейкай ступені нават не рухаць цэны, а падшліфаваць — гэта 0,5-1 працэнт, але не больш». Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу на неабходнасць актыўна весці барацьбу з інфляцыяй: «І мы сёння бачым, што мы можам гэта зрабіць. Таму што там, дзе цэны не кантралююцца, яны наадварот маюць імкненне да паніжэння. Дзесяці мы

цэны выраўноўваем. Таму інфляцыя ў гэтым выпадку ў нас рэгулюемая».

Прэзідэнт таксама звярнуў увагу на неабходнасць забеспячэння дадатнага сальда ў знешнім гандлі, недапушчальнасць змянення золатавалютных рэзерваў.

Міхаіл Мясніковіч прадставіў аналітычную ацэнку эканамічнага развіцця краіны па выніках двух месяцаў гэтага года, далажыў аб чаканых выніках першага квартала і прагнозе па выкананні планавых паказчыкаў 2012 года.

Паводле слоў прэм'ер-міністра, эканоміка працуе ўстойліва, у асноўным усе галіны і рэгіёны выконваюць даведзеныя заданні. Добрыя тэмпы развіцця дэманструюць сельская гаспадарка (106,7 працэнта), прамысловасць. Стабільная сітуацыя на валютным і спажывецкіх рынках.

У цэлым прэм'ер-міністр выказаў упэўненасць, што па выніках першага квартала і года будзе забяспечана выкананне зацверджаных заданняў. Акрамя таго, Міхаіл Мясніковіч далажыў Прэзідэнту аб падыходах урада па распрацоўцы прагнозу сацыяльна-эканамічнага развіцця і бюджэту на 2013 год. Прэзідэнт паставіў задачу сур'ёзна працаваць над фарміраваннем бюджэту і выкананнем усіх планавых назначэнняў, якія былі прадугледжаны ў задачах на цяггодку. Аляксандр Лукашэнка звярнуў асаблівую увагу на неабходнасць павышэння прадукцыйнасці працы, валавой дабаўленай вартасці і рытмічнай работы рэгіёнаў.

Асобна звернута ўвага на неабходнасць навадзнення парадку на зямлі, у населеных пунктах у сувязі з завяршэннем зімовага перыяду. Ураду і адпаведным міністэрствам даручана ў сціслыя тэрміны выканаць неабходныя аб'ём работы.

Студэнты першага курса факультэта энергетычнага будаўніцтва БНТУ радуюцца пачатку вясны.

ЦЫТАТА ДНЯ

Павел РАДЗІВОНАЎ, начальнік упраўлення па наглядзе за выкананнем заканадаўства і законнасці прававых актаў Генеральнай пракуратуры РБ:

«Органам ДАІ даручана, пры наўнясці прававых падстаў, вырашаць пытанне аб прызначэнні службовых асоб да адказнасці, а таксама аб завядзенні крымінальных спраў у выпадку ДТЗ па прычыне дрэннага стану дарожнага накрыва, што найчасьцей прычыніне ішоды здароўя».

Курсы замежных валют, устаноўлены НБ РБ з 13.03.2012 г.

Долар ЗША	8170,00
Еўра	10710,00
Рас. руб.	275,50
Укр. грыўня	1017,24

НАДВОР'Е СЁННЯ	
Брэст	+ 9°
Віцебск	+ 2°
Гомель	+ 1°
Гродна	+ 4°
Магілёў	+ 2°
Мінск	+ 7°

УВАГА! Новая купюра ў 200 тысяч рублёў!

Учора Нацыянальны Банк Беларусі выпусціў у абарачэнне і прэзентаваў новы банкнот наміналам 200 тысяч рублёў узору 2000 года. Папярэднія прагнозы беларусаў наконт выявы на купюры не спрадзіліся: многія думалі ўбачыць там «Мінск-Арэнэ» альбо Нацыянальную бібліятэку, а насамрэч банкнот упрыгожаны выявай будынка Магілёўскага абласнога мастацкага музея імя П. В. Масленікава.

— Горадабудаўнічыя і архітэктурныя сюжэты, якія сталі ўжо традыцыйнымі, выкарыстаны і ў новым банкноце, — паведаміў Уладзімір Сянко, намеснік старшыні праўлення Нацбанка. — Так, на яго пярэднім баку адлюстраваны будынак Магілёўскага абласнога мастацкага музея, які ўзведзены ў 1903-1914 гадах.

Выбар будынка менавіта з Магілёва для аздаблення новай грашовай адзінкі быў зроблены невпадкова: «Нам хацелася, каб у банкнотным шэрагу прысутнічалі ўсе рэгіёны краіны. А Магілёва якраз і не было», — растлумачыў прадстаўнік галоўнага банка краіны.

СТАР 3

ДЗЕЦІ ДА ТРОХ ГАДОЎ БУДУЦЬ БЯСПЛАТНА ЗАБЯСПЕЧВАЦА ЛЯКАРСТВАМІ, ІНВАЛІДЫ 3 ГРУПЫ — СА СКІДКАЙ 50%

Дзеці ва ўзросце да трох гадоў у Беларусі будуць бясплатна забяспечвацца лекавымі сродкамі, якія выдаюцца па рэцэптах урачоў у межах пераліку асноўных лекавых сродкаў, інваліды 3 групы — са скідкай 50 працэнтаў. Такое рашэнне прыняў 11 сакавіка Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка па выніках нарады, паведамілі БЕЛТА ў прэс-службе кіраўніка дзяржавы.

Тама забеспячэння грамадзян лекавымі сродкамі знаходзілася ў цэнтры ўвагі Прэзідэнта на нарадзе.

Кіраўнік дзяржавы нагадаў аб тым, што ў краіне пастаўлена задача да канца 2015 года выйсці на 50 працэнтаў забеспячэння насельніцтва лекавамі беларускай вытворчасці. «Нядроба, калі мы дзве трыці і нават больш лекаўствам заводзім з-за мяжы. Такім чынам, мы сёння неабаронены ў гэтым важным напрамку», — сказаў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што дзяржаве нятанна абходзіцца як вытворчасць лекаўства, так і іх імпартаж.

«Што датычыцца наогул забеспячэння лекаўствамі, то ўсе разумеюць: гэта вельмі нават не таннае мерапрыемства. Мы сёння, акрамя вытворчасці ўласных лекаўстваў, што вельмі нятанна каштуе, імпартаем лекаўстваў на паўмільярда долараў», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

«Але трэба да гэтага дадаць, што і людзі ўвогуле ў нас прывыклі жыць па-савецку, забываючы аб тым, што ў нас ужо не тая краіна і ў нас сёння няма вулгавадароднай сыравіны, няма іншых сярэньніх рэсурсаў, якія Саветскі Саюз мог паставіць за мяжу і закупіць колькі хочаш лекаўстваў. Хоць гэта таксама было марнатраўна, як потым высветлілася.

Людзі ў нас здароўе не прывыклі цапціць, таму што яно бясплатнае, — лічыць Прэзідэнт. — Так, людзей каштуюць пэўную цану, але лечым мы людзей у большасці сваёй бясплатна».

Аляксандр Лукашэнка дадаў, што ў краіне створаны ўсе ўмовы для таго, каб людзі падтрымлівалі сваё здароўе.

Міністр аховы здароўя Васіль Жарко далажыў аб тым, як рэалізуецца даручэнне кіраўніка дзяржавы аб забеспячэнні насельніцтва 50 працэнтамі беларускіх лекавых сродкаў у вартасным выразжэнні. Ён адзначыў, што з 1 студзеня функцыянуе Дэпартамент фармацэўтычнай прамысловасці пры Міністэрстве аховы здароўя. «Задачы пастаўлены, разгледжаны на Прэзідэнта Савета Міністраў, і прынятыя меры, я ўпэўнены, дадуць магчымасць да 2015 года выканаць даручэнне Прэзідэнта», — сказаў міністр.

Яшчэ адно важнае пытанне, якое было закранута на нарадзе, датычылася льготнага забеспячэння лекавымі сродкамі сацыяльна неабароненых слабых насельніцтва. Прэзідэнт падрабязна цікавіўся, як забяспечваюцца лекавамі дзеці, асабліва ранняга ўзросту, да трох гадоў, а таксама ў цэлым праблемай льготнага лекавага забеспячэння.

«Мы ў свой час прымалі рашэнне і заявілі аб тым, што спыняем усялякае льготаванне, за выключэннем некаторых пазіцыяў. Мяне напружвае нават не тое, што мы трацім грошы на льготныя катэгорыі грамадзян, а тое, што тут была карупцыя і праз пэўныя катэгорыі людзей лекаўствы ішлі налева і направа і на рынкі трапілі. Нам удалося, прынамсі ў большасці сваёй, пазбегнуць такіх выпадкаў у нашай краіне. Але я вельмі апасаюся гэтага, — адзначыў кіраўнік дзяржавы. — Таму давайце абмяркуем, па якіх напрамках мы павінны дапамагаць насельніцтву ў ільготным забеспячэнні лекаўствамі».

Прэзідэнт таксама ўдакладніў, як рэалізуецца Нацыянальная праграма дэмаграфічнай бяспекі, якая ўступіла ў сілу год там.

Як далажыла міністр працы і сацыяльнай абароны Мар'яна Шчоткіна, у мінулым годзе ўзраслі аднаразова дапамогі сем'ям пры нараджэнні дзіцяці.

Праграмай прадугледжана змяненне ў 2012 годзе механізма разліку штомесечных дапамог па доглядзе дзіцяці ва ўзросце да трох гадоў, увязка памеру дапамогі з сярэдняй зарплатай па краіне і дыферэнцыяцыя ў залежнасці ад чарговасці нараджэння дзяцей у сем'ях.

Як сведчаць лічыбы, у мінулым годзе нарадзілася на 1300 дзяцей больш, чым у 2010 годзе. Але разам з тым статыстыка паказвае, што большасць сем'яў (65 працэнтаў) маюць толькі адно дзіця.

Па выніках нарады Прэзідэнт прыняў рашэнне прадаставіць права на бясплатнае забеспячэнне дзяцей ва ўзросце да трох гадоў лекавымі сродкамі, якія выдаюцца па рэцэптах урачоў у межах пераліку асноўных лекавых сродкаў. Гэта 402 назвы. Такое рашэнне даць магчымасць значна падтрымаць сем'і, якія выхоўваюць дзяцей.

Як лічыць Мар'яна Шчоткіна, якія-небудзь злужыўшчыні ў гэтым выпадку і праяўлены карупцыйны немагчымы, палюць такі парадок будзе распускоджвацца на ўсе сем'і, якія маюць дзяцей да трох гадоў.

Акрамя таго, на разгляд кіраўніка дзяржавы вынеслі прапанову аб прадаставленні інвалідам 3 групы скідкі на лекаўствы ў памеры 30 працэнтаў. На сённяшні дзень інваліды 1 і 2 групы маюць скідку 90 працэнтаў на набывіццё лекаўстваў.

Аднак Прэзідэнт прыняў рашэнне аб павелічэнні да 50 працэнтаў скідкі інвалідам 3 групы на лекаўствы па пераліку асноўных лекавых сродкаў для лячэння захворвання, якое прывяло да інваліднасці.

АУКЦИОНЫ ПО ПРОДАЖЕ КОММЕРЧЕСКОЙ НЕДВИЖИМОСТИ

WWW.RLT.BY

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Агрокомбинат «Дзержинский» (продавец) проводит повторный открытый аукцион по продаже одним лотом имущества, расположенного по адресу: Минская область, Дзержинский р-н, г. Дзержинск, ул. Омелянюк, д. 30, в составе: здание завода, об. пл. 1940,7 кв.м; здание котельной, об. пл. 603,8 кв.м; здание мойки автомолцистерн, об. пл. 371,1 кв.м; здание материального склада, об. пл. 160,7 кв.м; здание гаража, об. пл. 107,2 кв.м; здание конторы, об. пл. 105,8 кв.м; здание мазутонасосной, об. пл. 84,0 кв.м; здание трансформаторной, об. пл. 55,3 кв.м; здание лентголка, об. пл. 52,1 кв.м; здание насосной станции 2-го подъема, об. пл. 26,1 кв.м; проходная будка, об. пл. 8,0 кв.м; а также сооружений и оборудования.

Начальная цена с НДС — 6 106 878 780 бел. руб.

Площадь земельного участка — 3,1673 га (предоставлен продавцу на праве постоянного пользования).

Задаток 10% от начальной цены перечисляется: резидентами РБ на р/с № 3012108260016; нерезидентами РБ в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в евро (EUR) — 3012108260032; в долларах США (USD) — 3012108260029; в российских рублях (RUB) — 3012108260045; в ЦШБ № 701 ОАО «Сбербанк», БИК 153001369, г. Минск, УНП 690324015 Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 2 (двух) дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 10 (десяти) банковских дней со дня проведения аукциона, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах, а также перечень имущества оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора аукциона www.rlt.by.

Предыдущее извещение о проведении торгов опубликовано в газете «Звязда» от 06.01.2012.

Аукцион состоится 22.03.2012 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 21.03.2012 до 17.00 по указанному адресу.

Тел.: (8017) 224 61 34; 500 47 12.

ХРОНИКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

ЗША РЫХТУЮЦА ДА ПРЫМЯНЕННЯ ВАЕННАЙ СІЛЫ У СІРЫІ

Адміністрацыя ЗША распачала кансультацыі са сваімі саюзнікамі ў сувязі з магчымым выкарыстаннем ваеннай сілы на тэрыторыі Сірыі. Пра гэта паведамілі шэрагу амерыканскіх СМІ на ўмовах ананімнасці адрозна некалькі афіцыйных асоб. Паводле іх звестак, фармальна мэтай такой аперацыі будзе абвешчана «абарона мірных жыхароў», у тым ліку бежанцаў, але на справе яна павінна аказаць прамую падтрымку ўзброенай апазіцыі і ў канчатковым выніку прывесці да звяржэння урада Башара Асада.

КІТАЙЦЫ АБАГНАЛІ ЗША ПА КОЛЬКАСЦІ КАСМІЧНЫХ ЗАПУСКАЎ

Кітай у 2011 годзе абгнаў ЗША па колькасці запуску касмічных ракет. Пра гэта заявіў намеснік кіраўніка нацыянальнага касмічнага ведамства КНР Чжан Цзянь Хен. Паводле яго слоў, Кітай лятаў запусціў 19 ракет, у той час як ЗША ажыццявілі на адзін запуск менш. Такім чынам, Кітай выйшаў на другое месца пасля Расіі, якая зрабіла лятаць 36 запускуў.

САРКАЗІ ПРЫЙШЛОСЯ ПРАСІЦЬ ПРАБАЧЭННЯ ЗА СЫНА

Сын прэзідэнта Францыі Нікала Сарказі, 15-гадовы Луі Сарказі закідаў памідорамі і бильярднымі шарами супрацоўніц паліцыі, якая дзяджурыла каля Елісейскага палаца. Як высветлілася пазней, такім чынам забавляўся малодшы сын французскага лідара і яго прыяцель. Прэзідэнт Сарказі ўжо асабіста сустраўся з аб'ектам нападу і прасіў у яе прабачэння за ганебныя паводзіны свайго нашчадка.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

ІРАН АДКАЗАЎ НА АМЕРЫКАНСКУЮ «СУПЕРЗБРОЮ» СВАІМ «СУПЕРБЕТОНАМ»

У адказ на заяву міністра абароны ЗША Леона Панеты аб магчымасці нанясення удару па іранскіх ядзерных аб'ектах амерыканскай «суперзброяй» навукоўцы гэтай ісламскай рэспублікі заявілі, што стварылі «супербетон».

У яго уваходзяць кварцавы парашок і адмысловыя валокны, якія ператвараюць яго ў вельмі трывалы матэрыял, які вытрымлівае велізарны ціск. Такі бетон у стане абараніць падземныя ядзерныя аб'екты ад магчымых бомбавых і ракетных удараў. Як адзначаюць мясцовыя СМІ, звышмоцны бетон выраблены на аснове «іранскай формулы», не мае роўных у свеце і забяспечыць дадатковы галаўны боль Вашынгтону наўраўне з іранскай ядзернай праграмай. Пры гэтым асабліва падкрэслівана, што бетон створаны пераважна для мірных мэт, але, як усякі матэрыял «падвойнага прызначэння», можа выкарыстоўвацца для абароны падземных аб'ектаў ад удараў з паветра.

Між тым, авіяносец ЗША Enterprise пакінуў сваю базу ў Норфалку і накіраваўся ў раён Індыйскага акіяна да берагоў Ірана. Такім чынам, цяпер агульная колькасць амерыканскіх авіяносных груп у раёне Персідскага заліва зноў павялічыцца да трох.

КОРАТКА

Пры разліку сродкаў, што падлягаюць пералічэнню па-за чаргой плацяжкоў на пагажэнне запавячанага заробатнай паліце, найменшкі павінны браніраваць у разліку на аднаго работніка Вр1 млн 186 тыс. 190. Гэты нарматыў прымяняецца з 12 сакавіка 2012 года, паведамілі БЕЛТА ў Міністэрстве працы і сацыяльнай абароны Беларусі.

У сувязі з мадэрнізацыяй тэлефонных сетак 17 сакавіка з 0.00 да 6.00 гадзін мінскай тэлефоннай сеткі ўключыліся перапынкі на 227 ХХ ХХ, будучы замяненая на 327 ХХ ХХ з захаваннем наступных лічбаў. Пасля завяршэння пераключэння на ранейшым нумары будзе ўстаноўлены аўтаінфарматар, які паведаміць аб новым парадку набору нумара.

Мінімальная заробатная плата (МЗП) за люты бягучага года не індексуюцца, паколькі індекс спажывецкіх цэн за люты да студзеня бягучага года не перасягнуў пяціпрацэнтны парог. Аб гэтым паведамілі карэспандэнту БЕЛТА ў Міністэрстве працы і сацыяльнай абароны Беларусі. Месечная мінімальная заробатная плата складае па-ранейшаму Вр1 млн.

ЧАМУ МОЖНА НАВУЧЫЦА ў ДЗЯЦЕЙ?

Таццяна Варламова, настаўніца гімназіі №4 г. Мінска:

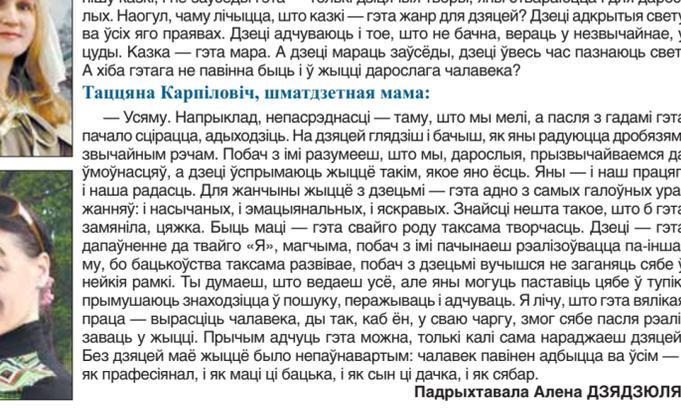
— Калі вясной прыходзіш у лес, бачыш падснежнікі — прыгожыя, чыстыя, светлыя. Так і з дзіткамі. Яны чыстыя і светлыя. Таму і вучыцца ў іх, перш за ўсё, дабрыні. Дзеці нікогачу дрэннага не робяць. У іх вучыцца спагадлівасці, вучыцца быць шчырым. Я да сваіх вучняў бягу, лячу. Яны такія разумныя, так многа хочуць ведаць. Калі яны сядзяць і глядзяць на цыбе сваімі вочкамі і хочучы ад цыбе атрымаць нешта цікавае, і ты ім гэта даеш, адчуваеш вялікае задавальненне. Без дзяцей я не ўяўляю сваё жыццё. Я шчаслівая, што дзеці мяне заўсёды чакаюць.

Алена Масла, пісьменніца:

— Навучыцца цярпліваасці, спагадлівасці, умению слухаць людзей. Для дзяцей дарослыя — гэта праваднікі па жыцці, і гэта не высокія словы. Дарослы для іх — чалавек, які можа даць адказы на розныя пытанні, карыстаецца даверам. Каб апраўдаць давер дзіцяці, трэба захоўваць чысціню. Калі глядзіш у іх вочы, самому хочацца быць чыстым. І ўмению захоўваць такую якасць вучыцца якраз, калі ты побач з дзецьмі. Я пішу касты, і не заўсёды гэта — толькі дзіцячыя творы, якія ствараюцца і для дарослых. Наогул, чаму лічыцца, што казкі — гэта жанр для дзяцей? Дзеці адкрываюць свету ва ўсіх яго праявах. Дзеці адчуваюць і тое, што не бачна, вераць у незвычайнае, у цуды. Казка — гэта мара. А дзеці марыць заўсёды, дзеці увесь час пазнаюць свет. А хіба гэтага не павінна быць і ў жыцці дарослага чалавека?

Таццяна Карпіловіч, шматдзетная мама:

— Усяму. Напрыклад, неспраўдлівасці — таму, што мы мелі, а пасля з гадамі гэта пачало сцірацца, адыходзіць. На дзіцяці глядзіш і бачыш, як яны радуцца дробязям, звычайным рэчам. Побач з імі разумеш, што мы, дарослыя, прывыкаем да ўмоўнасцяў, а дзеці ўспрымаюць жыццё такім, якое яно ёсць. Яны — і наш працяг, і наша радасць. Для жанчыны жыццё з дзецьмі — гэта адно з самых галаўных пражанняў: і насычаных, і эмацыянальных, і яркіх. Знайсці нешта такое, што б гэта замяніла, цяжка. Быць маці — гэта свайго роду таксама творчасць. Дзеці — гэта дапаўненне да твайго «Я», магчыма, побач з імі пачынаеш рэалізоўвацца па-іншаму, бо бацькоўства таксама развівае, побач з дзецьмі вучыцца не заганяць сябе ў нейкія рамкі. Ты думаеш, што ведаеш усё, але яны могуць паставіць цябе ў тулік, прымушаюць знаходзіцца ў пошуку, перажываць і адчуваць. Я лічу, што гэта вялікая праца — вырашціць чалавека, ды так, каб ён, у сваю чаргу, змог сябе пасля рэалізаваць у жыцці. Прычым адчуць гэта можна, толькі калі сама нараджаеш дзяцей. Без дзяцей маё жыццё будзе непўнаўвартым: чалавек павінен адбыцца ва ўсім — і як прафесіянал, і як маці ці бацька, і як сын ці дачка, і як сябар.

Падрыхтавала Алена Дзядзюля.

■ Блізкая ўлада

КВАТЭРЫ — ДЛЯ ЖЫХАРОЎ, ХРАМ — ДЛЯ ВЕРНІКАЎ, РОЎНАСЦЬ — ДЛЯ ЁСІХ

Праваслаўныя вернікі аграгарадка Буйнічы, што ў Магілёўскім раёне, просяць абласную ўладу пасадзейнічаць у выдзяленні добрага ўчастка зямлі для будаўніцтва храма. 3 гэтым яны звярнулі да старшыні Магілёўскага аблвыканкама Пятра Руднікі, калі ён праводзіў прыём грамадзян.

Дазвол на выдзяленне зямлі буйніцкім вернікам неабходна атрымаць у Прэзідэнта, бо месца, намячанае пад узвядзенне храма, цяпер з'яўляецца часткай сельскагаспадарчых угоддзяў. Такая працэдура, але кіраўнік вобласці выказаў гатоўнасць падтрымаць просьбу вернікаў.

Праваслаўныя хочучы, каб іх новы храм, які плануецца ўзвесці на прыкметным месцы (ды пабудавачы з чырвонай цэглы), стаў дастойнай часткай цэнтру Буйнічаў, які наведвае шмат турыстаў; гэта мемарыяльны комплекс, этнаграфічная вёска, заасад. Аблвыканкам не супраць, але таксама просяць вернікаў далучыцца да навадзенай парадку на тэрыторыі, правесці суботнікі па добраўпарадкаванні.

У дзвухпаварховым жылым доме ў вёсцы Веіна Магілёўскага раёна ўжо некалькі гадоў не ведаюць, што такое паспраўднаму гарачая вада. Так заявілі кіраўніку вобласці жыхары. Вясцоўцы расказалі, што неаднаразова скардзіліся і прасілі дапамогі ў розных інстанцыях, і палішанне сітуацыі нават часам мела месца, але, на жаль, на вельмі непрацяглы тэрмін. Восі і цяпер, за два тыдні да прыёму ў губернатара, тэмпература гарачай вады ў азначаным доме дасягнула патрэбнай мяжы. Цяпер задача — утрымацца на гэтым узроўні, над чым будзе працаваць спецыяльная камісія з удзелам прадстаўнікоў раённай ўлады.

Газіфікацыя стала прадметам разла-

ду ў аграгарадку Еўдакімавічы Шклоўскага раёна. Спачатку там быў створаны адзіны кааператыв на правядзенне газу ва ўсе часткі паселішча, бліжэй і далёка, а потым ён разваліўся на некалькі чэграў. Мясцовым жыхарам не падабаецца гэты дзіўны падзел — нібыта на вясцоўцаў першага і другога гатункаў. «Хто з блакітным агенчыкам, а хто з дзеравяшкамі?» — скардзіліся на яроўнасць тых, да каго газ прыйдзе пазней. «Так быць не павінна!» — выказаў сваё цвёрдае меркаванне Пётр Руднік. Ён даручыў аб'яднаць кааператывышыбыкі і, больш за тое, завяршыць усе работы ўлетку.

Увогуле роўнасць і справядлівасць — гэта тое, што заўсёды актуальна. Напрыклад, у Магілёве дом (тыповы барак), які быў пабудаваны на пачатку мінулага стагоддзя і ў час ваіны выкарыстоўваўся немцамі як каменяра, нарэшце прызнаны аварыйным і непрыдатным для пражывання людзей. Яго рассяляюць, і большасць жыхароў атрымаюць кватэры ў новым доме, які павінны здаць напрыканцы гэтага года. Аднак некаторым уладальнікам 2-пакоевых кватэр новае жыллё знайшлося ўжо сёння. Астатнім трэба чакаць, і яны гэтым абураны.

Што ж, жыллё было і застаецца самай надзённай і самай складанай праблемай, з якой людзі ідуць да кіраўнікоў абласной ўлады. Актыўнасць аднаго з жыллёвых кааператываў у Магілёве некалькі гадоў звартаюцца да ўлад і ў праваахоўныя органы, падазраючы старшыню кааператыва ў расце раху грошай, прызначаных на патрэбы дома. «Парушэнні ёсць, але складу адноўлення няма», — такую адказу людзі не даяраюць. Таму цяпер з гэтай справай будзе разбірацца па просьбе Пятра Руднікі абласная пракуратура.

Ілона ІВАНОВА

■ Пытанне-адказ

ПРА СВАБОДНЫ АД ПРАЦЫ ДЗЕНЬ ДЛЯ ШМАТДЗЕТНЫХ БАЦЬКОЎ І АДРАСНУЮ САЦЫЯЛЬНУЮ ДАПАМОГУ

У нашай сям'і выхоўваецца чацвёрта дзяцей. Я чуў, што мы маем права на свабодны ад працы дзень у тыдзень і ў месяц. Растлумачце, калі ласка, на якіх умовах гэты дні прадастаўляюцца і ці можам мы браць гэтыя дні разам з жонкай. (Андрэй, г. Гродна)

На пытанні адказвае кансультант упраўлення народанасельніцтва, гендарнай і сямейнай палітыкі Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Святлана БЯЛАШ:

— Маці (бацьку), што выхоўвае дваіх і больш дзяцей ва ўзросце да 16 гадоў, па яе (яго) заяве штомесец прадастаўляецца адзін дадатковы свабодны ад працы дзень з аплатай у памеры і на умовах, прадулжэных у калектыўным дагаворы (ч. 2 арт. 265 Працоўнага кодэкса Рэспублікі Беларусь).

Таксама маці (бацьку, апекуну, папачыццеля), што выхоўвае траіх і больш дзяцей ва ўзросце да 16 гадоў, па яе (яго) пісьмовай заяве прадастаўляецца адзін дадатковы свабодны ад працы дзень з аплатай у памеры і на умовах, прадулжэных у калектыўным дагаворы (ч. 2 арт. 265 Працоўнага кодэкса).

Права на прадастаўленне дадатковых свабодных дзён можа быць выкарыстана маці (бацькам, апекуном, папачыццелям) або падзелена названымі асобамі паміж сабой па іх меркаванні.

Калі работнік адначасова мае права на дадатковы свабодны ад пра-

дзень у тыдзень і дадатковы свабодны ад працы дзень у месяц, то гэты дзень прадастаўляецца па жаданні работніка паводле адной з падстаў.

Свабодны дзень у тыдзень прадастаўляецца маці (бацьку) пры ўмове, што яна занята на працы кожны дзень з нармальнай працягласцю працоўнага часу ў тыдзень, усталёванай у артыкулах 112-114 Працоўнага кодэкса, а таксама пры ўмове выхавання і пражывання дзяцей (дзіцяці) у сям'і.

Свабодны дзень у тыдзень не прадастаўляецца ў выпадках: — навучання дзяцей ва ўстановах адукацыі з кругласутачным рэжымам знаходжання (за выключэннем часу знаходжання дзяцей у сям'і ў перыяд канікулаў); — навучання дзяцей ва ўстановах, якія забяспечваюць атрыманне прафесійна-тэхнічнай, сярэдняй спецыяльнай адукацыі, у вышэйшых навучальных установах;

— занятасці дзяцей (дзіцяці-інваліда), якія дасягнулі 14-гадовага ўзросту, працоўнай ці іншай дзейнасцю, якая прыносіць даход; — працы аднаго з бацькоў (апекуна, папачыццеля) на ўмовах няпоўнага працоўнага часу ў адпаведнасці з арт. 118 Працоўнага кодэкса РБ; — працы аднаго з бацькоў (апекуна, папачыццеля) няпоўны працоўны тыдзень у сувязі з прастоём;

— часовай непрацаздольнасці аднаго з бацькоў (апекуна, папачыццеля), у тым ліку ў сувязі з доглядам за хворым дзіцем;

— калі на працоўны тыдзень пры-

падаюць дзяржаўныя святы і святочныя дні, устаноўленыя і аб'яўленыя Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь непрацоўнымі.

Свабодны дзень у тыдзень прадастаўляецца наймальнікам па пісьмовай заяве аднаго з бацькоў (апекуна, папачыццеля), да якога прыкладваюцца неабходныя дакументы, устаноўленыя п.6 Палажэння.

Пытанне па штомесечнай адраснай дапамозе: у нас сям'я з 4-х чалавек (двое дзяцей да трох гадоў), трапляем пад крэтырэй маючых патрэбу, на адно дзіця атрымліваем бясплатнае харчаванне да 2 гадоў. Ці не страцім мы магчымасць атрымліваць яго (харчаванне) і далей, калі нам прызначыць адрасную дапамогу? Нам патлумачылі, што трэба рабіць разлік (даходаў-выдаткаў), але якім чынам, не сказалі. (Марына Астапук, Пінск)

Кансультант упраўлення народанасельніцтва, гендарнай і сямейнай палітыкі Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Святлана БЯЛАШ:

— Пры вызначэнні права на бясплатнае забеспячэнне прадуктамі харчавання дзяцей двух гадоў жыцця ў сукунны даход сям'і не ўключаецца атрыманая дзяржаўная адрасная сацыяльная дапамога ў выглядзе штомесечнай сацыяльнай дапамогі і кошт бясплатных прадуктаў харчавання дзяцей першых двух гадоў жыцця.

Падрыхтавала Святлана БУСЬКО

НАВІНЫ

ПАДЦЕ

ФАКТЫ

СПІРТАВЫЯ ЛІТРЫ І МІЛЬЁНЫ

Партыю нелегальнага спірту — 1920 літраў на суму 47 мільёнаў рублёў — затрымалі супрацоўнікі ўпраўлення Дэпартаменту фінансавых расследаванняў КДК Магілёўскай вобласці сумесна з міліцыяй.

У Бабруйску пры выезде з прыватнага домаўладання быў затрыманы «Спіран СБ», якім кіраваў 38-гадовы гараджанін. У аўтамабілі знайшлі 300 літраў вадкасці, якая ўтрымлівае спірт, вытворчасці Расіі ў 5-літровых бутэльках. Документаў і маркіровак, якія пацвярджалі б легальнасць гэтай прадукцыі, не было.

У далейшым, пры аглядзе домаўладання, у сцяне гаража і ў аўтамабілі «Фольксваген Транспарцёр», які знаходзіўся ў двары, у спецыяльна абсталяваных тайніках было знойдзена і канфіскавана яшчэ 1620 літраў спірту.

«Ёсць падставы меркаваць, што незаконнай дзейнасцю, звязанай з абаротам спірту, 48-гадовы гаспадар дома займаўся па стацыяна, разам са сваімі сынамі, якія неаднаразова прыцягваліся органамі фінансавых расследаванняў да адміністрацыйнай адказнасці за транспарціроўку спіртавых вадкасцяў», — паведаміў начальнік арганізацыйна-інспектарскага аддзела УДФР КДК Магілёўскай вобласці Аляксандр ШАРОЎКІН.

На паршувальніку складзены пратакол аб адміністрацыйным правапарушэнні. Яму прагражае штраф ад 10 да 100 базавых велічынь, — зразумела ж, з канфіскацыяй спірту.

Ілона ІВАНОВА.

«ШУМАХЕРЫ» АКТЫВІЗУЮЦА ВЯСНОЙ

Валікія вясновыя выхадныя, якія выпалі з нагоды жаночага свята, аказаліся надта «хуткаснымі». І не таму, што праляцелі імкліва, а па прычыне неспакойнай сітуацыі на дарогах краіны.

Як паведамілі ў прэс-службе УДАІ МУС, за некалькі святочных дзён па ўсёй Беларусі за перавышэнне хуткасці затрымана 7339 вадзіцеляў. Статыстыка гаворыць не на карысць атамараў паездзіць хутка па ненадзейных вясновых дарогах: кожнае пятае дарожна-транспартнае здарэнне адбываецца з-за парушэння вадзіцелямі ўстаноўленага хуткаснага рэжыму. За два мінулыя месяцы гэтая прычына справакавала 94 здарэнні, у якіх былі пацярпелыя.

ДАІ нагадвае, што за перавышэнне хуткасці ад 10 да 20 км/г кіроўцу прыйдзецца заплаціць штраф у памеры адной базавай велічыні. Калі ж хуткасць больш за дазволеную на 30 км/г, дзявдзецца развітацца з сумай у 10 базавых велічынь.

Ганна ГАРУСЦОВІЧ.

■ Сацыяльны ракурс

«Галоўным крытэрыем вызначэння прадукцыйнасці працы медыцынскіх работнікаў павінны стаць індыхатары якасці аказання медыцынскай дапамогі, а не паказчык прадукцыйнасці ў чыстым выглядзе, паколькі прамарнавая нагрузка на медработнікаў абавязкова цягнуць за сабой зніжэнне якасці аказання медыцынскай дапамогі, — такую думку выказаў старшыня Рэспубліканскага камітэта Беларускага прафсаюза работнікаў аховы здароўя Роберт ЧАСНОЙЦА, выступаючы на калегіі Міністэрства аховы здароўя. — Ніхто не стане асправаць той факт, што дзёнач сёння ў медыцынскай галіне сістэма аплаты працы — адна з самых складаных: яна не адлюстроўвае спецыфіку працы медыцынскіх работнікаў, яе напружанасць і адказнасць, гэта сістэма складаная ў разліках і ацэнках асабіста ўкладу кожнага, што прыводзіць да шматлікіх парушэнняў пры вызначэнні медработнікам акладаў, выплаце надбавак і даплат».

«РОЗНІЦА ПАМІЖ КВАЛІФІКАВАНАЙ ПРАЦАЙ НЕ ПАВІННА ЗНІКАЦЬ...»

У Міністэрстве аховы здароўя ўжо створана рабочая група з удзелам спецыялістаў галіновага прафсаюза па ўдасканаленні аплаты працы работнікаў сістэмы аховы здароўя, перад якой пастаўлена задача распрацаваць механізмы эканамічнага стымулявання медыкаў і правесці іх апрабы.

Роберт Часнойц падкрэсліў, што ў сувязі з недастатковай укамлектаванасцю медыцынскімі работнікамі на працоўных спецыялістаў зарплата вельмі высокая: сярэдні каэфіцыент сумашчальніцтва ва ўрачоў складае па краіне 1,39 (52 гадзіны на тыдзень пры норме 37). Многія ўрачы працуюць больш чым на 1,5 стаўкі, а ў некаторых выпадках і увогуле на дзве. Нярэдка працаваць больш чым на стаўку ўрачам даводзіцца фактычна па ініцыятыве адміністрацыі (за загадае кіраўніка), і заход гэты — вымашаны, бо інакш арганізаваць кругласутачнае аказанне медыцынскай

дапамогі (асабліва ў сельскіх раёнах), работу медустаной у выхадныя і святочныя дні не ўяўляецца магчымым.

— Аднак дзеючая пастанова ўрада ад 26 красавіка 2002 года № 533 дазваляе ажыццяўляць аплату працы звыш устаноўленай працягласці рабочага часу толькі да 900 гадзін на год, — дадаў Роберт Часнойц. — А любая праца звыш 900 гадзін з'яўляецца фактычна звышурочнай, а значыць, не можа планавана і, згодна з артыкулам 69 Працоўнага кодэкса, павінна аплатавацца ў павышаным памере. Але на практыцы рэалізацыя гэтай прававой нормы выклікае сур'ёзныя пытанні, паколькі ў большасці арганізацый аховы здароўя такая праца, у параўнанне дзейнага заканадаўства, не афармляецца як звышурочная. Гэта праблема ўзнімаецца сёння не толькі медыцынскімі работнікамі, незадаволенымі паршувальнімі сваіх працоў, але і кантрольна-рэвізійнымі органамі, якія трактуюць планаваную работу звыш

МИНСКИЙ РАЙОННЫЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ 12 апреля 2012 года повторно проводит открытый аукцион на право заключения договоров аренды земельных участков в Минском районе

Table with 4 columns: Lot number, Address, Lot 1 details, Lot 2 details. Contains 9 rows of auction lot information.

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Ольшевского, д. 8. Дата проведения: 12.04.2012 г. в 10.00. Заявления на участие и необходимые документы принимаются с 8.00 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Ольшевского, д. 8, к. 416. Окончание приема заявлений и документов: 06.04.2012 г. в 17.00. Контактный телефон: 204 11 62.

Задаток за участие в аукционе на Лоты 1–2 перечисляется на расчетный счет № 3641621200079 ГУ МФ РБ по Минской области, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600012999.

К участию в аукционе допускаются лица, подавшие в комиссию в указанные сроки соответствующее заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в объявлении расчетный счет задаток (задатки) в размере, порядке и сроки, определенные в извещении.

Граждане, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносят задатки в размере, установленном для каждого из предметов аукциона.

Документы, необходимые для участия в аукционе: 1. Заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков.

2. Документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) счет с отметкой банка.

3. Гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования (ксерокопия паспорта); 3.1 представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность.

МИНСКИЙ РАЙОННЫЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ 12 апреля 2012 г. проводит открытый аукцион по продаже земельных участков в частную собственность граждан Республики Беларусь в Минском районе

Table with 7 columns: Lot number, Address, Cadastre number, Area, Purpose, Infrastructure, Expenses, Starting price, Deposit. Contains 12 rows of land sale lot information.

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Ольшевского, д. 8. Дата проведения: 12.04.2012 г. в 9.45. Заявления на участие и необходимые документы принимаются с 8.00 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Ольшевского, д. 8, к. 416. Окончание приема заявлений и документов: 06.04.2012 г. в 17.00. Контактный телефон: 204 11 62.

Задаток за участие в аукционе на Лот 1 перечисляется на расчетный счет № 3641900000150 ГУ МФ РБ по Минской области, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600052360, код платежа – 04901.

На Лоты 2–3 перечисляется на расчетный счет № 3641900000020 ГУ МФ РБ по Минской области, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600052424, код платежа – 04901.

На Лоты 4–8 перечисляется на расчетный счет № 3641900000121 ГУ МФ РБ по Минской области, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600231359, код платежа – 04901.

К участию в аукционе допускаются физические лица, подавшие в комиссию в указанные сроки соответствующее заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в объявлении расчетный счет задаток (задатки) в размере, порядке и сроки, определенные в извещении.

Граждане, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносят задатки в размере, установленном для каждого из этих земельных участков.

Документы, необходимые для участия в аукционе: 1. Заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков.

2. Документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) счет с отметкой банка.

3. Гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования (ксерокопия паспорта); 3.1 представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность.

При подаче документов на участие в аукционе граждане Республики Беларусь предъявляют паспорт гражданина Республики Беларусь, а представители граждан – документ, удостоверяющий личность. Все желающие могут ознакомиться с документацией и земельными участками в соответствующем сельспокломе.

Аукцион признается несостоявшимся в случаях, если: ни один из участников аукциона в соответствии с решением комиссии не был признан победителем; заявление

об участии в аукционе подано менее чем двумя участниками аукциона (в этом случае земельный участок предоставляется в частную собственность единственному участнику несостоявшегося аукциона, при его согласии, с внесением платы за земельный участок в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов).

Внесение платы за предмет аукциона и возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, осуществляются в установленном порядке победителем аукциона в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона.

Местный исполнительный комитет не позднее 2 рабочих дней после внесения победителем аукциона платы за предмет аукциона, возмещения затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения и выполнения условий, предусмотренных в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона, выдает ему выписку из названного решения, а также один экземпляр протокола о результатах аукциона.

* В разделе «инженерная инфраструктура» указаны коммуникации, к которым возможно подключение в указанном населенном пункте.

ЦЭГЛА І «РЭБРЫ» СУХАРАЎСКАГА ХРАМА

У мінулую нядзелю Мітрапаліт Філарэт асвяціў накупальны крыж храма Архістратыга Міхаіла ў сталічным мікрараёне Сухарава

Гэты падзею і прычт, і вернікі называюць цудоўна, бо фундамент Свята-Міхайлаўскага храма быў закладзены больш як 10 гадоў таму, аднак будаўніцтва амаль не рухалася да мінулага лета, і вось за некалькі месяцаў на вачах мішчан вырастае вялікі і прыгожы храм, а побач з ім, на зямлі, паступова апрацуецца ў золата купал. І вось ужо асвячоны накупальны крыж — сцяг перамогі над смерцю ў хрысціянскай царкве.

Днямі купал і крыж узнімаюцца ў неба і зайграюць сонечным праменнем над мікрараёнам, а пакуль вернікі з задавальненнем прыкладаюцца да святні, фатаграфуюць яе для сямейных архіваў і не ўтойваюць сваёй радасці.

Царква расце і ўмацоўваецца, запрашаючы ўсіх пад свае купалы — нябесныя крылы, каб мы разам маглі славіць Бога і Збаўца нашага Ісуса Хрыста, — вітаў прыхаджан Мітрапаліт Мінскі і Слуцкі ФІЛАРЭТ, Патрыярх Экзарх усё Беларускае. Будзем славіць Яго і словам, і справай, і усім сваім жыццём. Узнясім малітвы да Бога за Яго літасці і дарадзействы да нас. Хай бласлаўленне Жыватворчай Тройцы сыходзіць на ўсіх нас, хто сёння рупліва моліцца пра пасланне Божлага бласлаўлення на ўвесь прыход, на ўсю акругу, на ўсіх людзей, што прыцякаюць да гэтага храма.

На Божай Літургіі ў нядзелю людзей тут было столькі, што ўсе не ўмясціліся ў малы храм імя святой Ксеніі Пецярбургскай, а набажэнства зацягнулася амаль на гадзіну. Як заўсёды, вялікую частку прычаснікаў складалі дзеці. Мітрапаліту Філарэту служыў сакратар Мінскага епархіяльнага ўпраўлення, протаіерэй Мікалай Коржыч, настаяцель і ўсё духавенства прыходу. Настаяцель Свята-Міхайлаўскага храма протаіерэй Ігар ГАЛАКОЎ быў узнагароджаны правам нашэння паліцы і крыжа з упрыгажэннямі.

— Малы храм асвячоны ў 2009 годзе, — паведаміў журналісту «Звязды» настаяцель, протаіерэй Ігар Галакоў. — Але і ён ужо з цяжкасцю ўмяшчае ў сябе вернікаў. У нядзелю на набажэнства прыходзіць каля 700 прыхаджан, а на вялікія святыя — паўтары тысячы. Асноўны храм будзе складацца з двух прыдзелаў: ніжні ўмесціць 500 чалавек, верхні — 700. Месяц таму, напярэдадні Дня памці Святой Ксеніі Пецярбургскай, памятную капсулу з граматай у апсіды асноўнага храма заклаў вікарый Мінскай епархіі Веніямін.

У бліжэйшыя дні мы ўстанавім купал і крыж, плануем хутка пачаць тынкоўчыны работы. Гэта што тычыцца будаўніцтва, але галоўная наша праца — выратаванне чалавечых душ.

Свята-Міхайлаўскі прыход імкнецца праводзіць сацыяльную і асветніцкую работу. Тут працуе нядзельная школа, моладзевыя цэнтр, сястрыцтва, беларусазнаўчы і англамоўны гурткі. Прыхаджане на чале са святаром агляжаюць 4-ю клінічную бальніцу, наведваюць ветэрану вайны і інвалідаў, ладзяць святы для дзяцей з асаблівасцямі развіцця. Усё гэта аб'ядноўвае вернікаў, але святары паўтараюць, што галоўнае для кожнага з іх — самаўдасканаленне і любоў у сэрцы.

— Царква не ў бярвенні, а ў рэбрах, не збор камянёў, а сход людзей, — нагадаў на святочнай проповедзі іерэй Віталь МАЛІШЭЎСКІ. — У адным старажытным помніку ёсць параўнанне будаўніцтва царквы з будаўніцтвам вежы, якую ўзводзяць анёлы. Яны бяруць апрацаваныя белыя камяні, а вулгатавы і шурпаты, з расколінамі адкідаюць убок. Гэта вобраз таго, што Царква складаецца з людзей. Мы — як цэгла: або падыходзім для муроў, або не. Добра, калі чалавек выраўняе свае грані і зможа «ўвайсці ў мур». Але гора таму, хто не апрацаваў уласныя вострыя вуглы — ганарыстыя, зайздрыцы, якія не дазваляюць іншым людзям «прыліпацца» да яго, каб разам склацці сцяг храма.

Вітаем любую бабулю, пшчотную маці, паважаную цецу і свяроку, дарогую сястру **Лідзю Нікіфарану КАРЭНСКІЮ** з вёскі Корань Лагойскага раёна Мінскай вобласці са знамянай датай — 75-годдзем з дня нараджэння.

Жадаем юбілярыцы моцнага здароўя, сямейнага дабрабыту, доўгіх і шчаслівых гадоў жыцця.

Унукі, дзеці, нявесткі, зяць, брат.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

Прэм'ера рубрыкі: 100 славутих прозвішчаў Беларусі

РАДЗІВІЛЫ

Радзівілы — самы буйны і самы багаты магнацкі род у Вялікім Княстве Літоўскім. Гэты род быў вядомы ўсёй Еўропе, а яго прадстаўнікам быў нададзены тытул князю Свяшчэннай Рымскай імперыі. Радзівілам належалі найлепшыя землі і маёнты, яны займалі найвышэйшыя дзяржаўныя адміністрацыйныя і вайсковыя пасады: вялікі маршалак ВКЛ (Радзівіл Альбрэхт), канцлер ВКЛ (Радзівіл Альбрэхт Станіслаў, Радзівіл Дамінік Мікалай, Радзівіл Мікалай Чорны, Радзівіл Мікалай Чорны), ваявода Полацкі (Радзівіл Аляксандр Людвік), генерал артылерыі (Радзівіл Антоні Вільгельм), намеснік прускага караля ў Вялікім княстве Пазнанскім, генерал-паручыні (Радзівіл Антоні Генрык), генерал каралеўскай гвардыі (Радзівіл Багуслаў), дэпутат Трыбунала ВКЛ (Радзівіл Геранім Вінцэнт), палкоўнік войска Варшаўскага княства і гвардыі Напалеона (Радзівіл Дамінік Геранім), генерал-лейтнант войска ВКЛ (Радзівіл Караль Станіслаў). З сярэдзіны XVI стагоддзя прадстаўнікі гэтай дынастыі на працягу некалькіх стагоддзяў адгрывалі выключную ролю ў палітычным, эканамічным, ваенным, рэлігійным і культурным жыцці не толькі беларускіх земляў, але і суседніх дзяржаў.

Не саступалі ў вядомасці і жанчыны гэтага роду. Многія з іх сваё жыццё прысвяцілі мецэнатству і развіццю нацыянальнай культуры. Так, Магдалена Радзівіл-фінансавала выданне газеты «Беларусь», падтрымлівала матэрыяльна выдавецтва «Загляне сонца і ў наша аконца» і «Беларускае выдавецтвае таварыства». Соф'я Радзівіл займалася дабрачыннасцю: аказвала дапамогу праслаўным цэрквам і манастырам у Слуцкім княстве. Францішка Уршуля Радзівіл пашырала асвету: спрыяла дзейнасці Нясвіжскай друкарні, папулявала фонды замкавай бібліятэкі, пісала вершы, стварыла палацавы Нясвіжскі тэатр, для якога пісала п'есы і ставіла іх.

Такім чынам, прадстаўнікі роду Радзівілаў пакінулі глыбокі след у гісторыі Беларусі, Польшчы і Літвы. Пра іх напісана не адна кніга, іх жыццё і дзейнасці прысвечана вялікая колькасць даследаванняў. Разам з тым да нашых дзён застаецца яшчэ шмат нявывучаных старонак гісторыі, звязаных са славытым магнацкім родам. Таямніцай да гэтага часу застаецца паходжанне імя Радзівіл.

Паходжанне роду

Радзівілы, па сведчанні гісторыкаў, імкнуліся да ўзвешчання свайго роду і вывядзілі яго паходжанне ад старажытнай рымскай арыстакратыі. Але ў летапісных крыніцах імя Радзівіл упершыню ўпамінаецца ў 1401 годзе і родаданчальнікам лічыцца старэйшы сын прадстаўніка ўплывовага магнацкага роду ВКЛ (шляхецкі род герба «Трубы») баярына Осціка — Радзівіл Осцікавіч. У старабеларускіх актах XV—XVI стст. сустракаецца патрыянічнае прозвішча Радзівілавіч, якое ўказвае на імя продка па бацькоўскай лініі Радзівіл: Пётр Радзівілавіч, Мікалай Радзівілавіч.

Таямніцы прозвішча

За многімі прадстаўнікамі роду трывала замацаваліся шматлікія мянушкі, якія трапна характарызавалі іх нось-

бітаў: Мікалай Стары, Юрый Геркулес, Мікалай Руды, Мікалай Чорны, Мікалай Сіротка, Крыштоф Пярун, Міхал Казімір Рыбанька, Пяне Каханку. А вось наконт паходжання імя-прозвішча Радзівіл у навуковым асяроддзі няма адзінай думкі.

Існуе версія, што ўласнае імя Радзівіл з'яўляецца адаптацыяй літоўскага складанага (двуасноўнага) імя Radivilas — Radvilas. Пры гэтым даволі распаўсюджанай з'яўляецца думка, што першая частка імя Радзівіл звязана са словамі літоўскай мовы rasti, rado, што азначае «находзіць, знаходзіць». У якасці пацвярджэння прыводзяцца літоўскія словы radvila, radvilas — «той, каго знайшлі — падкішы». На карысць балтака паходжання першай часткі прозвішча сведчыць гняздо роднасных прозвішчаў і тапонімаў, якія сустракаюцца ў літоўскай мове: Радвіла, Радвілавічус, Радвілішкіс і інш.

Другі кампанент імя — «віл», на думку вучоных-лінгвістаў, па сваім паходжанні звязаны з генетычна роднаснымі словамі: літоўскай valia «воля», vitis «надзея», старажытнаіндзейскім vīras «жаданне, выбар», верхнянеміцкай wala «выбар». Як пацвярджэнне гэтай версіі вучоным прыводзяць той факт, што ў складзе старажытных і сучасных літоўскіх іменнаў даволі часта сустракаецца кампанент vil: Vilgardas, Vilmantas. Такім чынам, дапускаецца, што першапачаткова імя Радзівіл літаральна змяшчала пажаданне або загад: няхай ён знойдзе, здабудзе волю.

Паводле другой версіі, імя Радзівіл — славянскае: у славянскіх мовах даволі часта сустракаюцца скла-

Сёння «Звязда» разам з Ігарам КАПЫЛОВЫМ, кандыдатам філалагічных навук, вучоным сакратаром Інстытута мовы і літаратуры імя Якіба Коласа і Янкі Купалы НАН Беларусі, распачынае новую рубрыку «100 славутих прозвішчаў Беларусі». Спядзяёмся, што нашым чытачам будзе цікава дэдавацца пра гісторыю паходжання прозвішчаў вядомых беларускіх родаў. А магчыма, гэтая рубрыка дапаможа вам адкрыць нешта новае і пра сваё прозвішча — мо лёгка вашых продкаў нейкім чынам былі звязаны з выдатнымі асобамі нашай краіны?.. Дарэчы, калі ў вас ёсць цікавыя гісторыі пра знакімае прозвішчы Беларусі, а магчыма, вы і самі носіце такое прозвішча — у такіх выпадках лістуйце нам у рэдакцыю, будзем разам пісаць гісторыю краіны.

імя імяны з кампанентам Рад, які літаральна абазначае старажытнае слова радети «клапаціцца аб нечым». Так, гісторыі вядомыя такія старажытныя імяны, як Радамір (той, хто клапоціцца аб міры), Радаслаў (той, хто дбае аб славе) і да т.п. Даследчыкі знаходзяць падставы для таго, каб і другі кампанент імя «віл» лічыць славянскім непасрэдна звязаным са словам воля. Пацвярджэннем гэтага з'яўляецца ўкраінскае слова вільный (вольны).

Такім чынам, прымаючы пад увагу славянскую версію паходжання, імя Радзівіл азначае «той, хто клапоціцца пра волю».

На нашу думку, рацыянальнае зерне ёсць і ў першым, і ў другім тлумачэнні, а ісціна, як звычайна, знаходзіцца пасярэдзіне. Найбольш верагодна, што імя Радзівіл успадкавана з імяной базы прайндаеўрапейскай эпохі. Таму на яго ў аднолькавай ступені могуць прэтэндаваць і балты, і славяне. Вядома, што большасць складаных іменнаў тыпу Мостіслава, Богуслава, Броніслава, Гостимира, Гостимирь, Доброслава, Светослава, Святомира, Ярополка, Ярослав прыйшла з той старажытнай пары. Яны мелі спадчыны характар і сацыяльнае афарбоўку: замацоўваліся за прадстаўнікамі вышэйшых слабаў грамадства. Асабліва папулярныя такія імяны былі ў перыяд зараджэння гарадоў і развіцця княжацкага землеўладання. Пазней на усходнеславянскіх тэрыторыях у сувязі з шырокім распаўсюджваннем хрысціянства ў XIII стагоддзі прадуктыўнасць гэтых імен зменшылася, а ў XIV—XV стст. яны ўжо сталі рэліктавымі. Імя Радзівіл пашанцавала больш: яго перайшло ў разрад прозвішчаў і захавалася на стагоддзі.

Нашчадкі роду або аднафамільцы

Лічыцца, што прамых нашчадкаў роду Радзівілаў у Беларусі не засталася. Але прозвішча Радзівіл і яго вытворныя Радзівіла, Радзівілавіч, Радзівіла, Радзівілавіч і іншыя сустракаюцца да нашых дзён у розных рэгіёнах нашай краіны (гл. карту): Ельскі раён Гомельскай вобласці; Крупскі, Валожынскі, Смалявіцкі, Лагойскі, Уздзенскі, Капыльскі, Маладзечанскі раёны Мінскай вобласці; Талачынскі, Гарадоцкі, Дошчыцкі раёны Віцебскай вобласці; Баранавіцкі, Пінскі раёны Брэсцкай вобласці; Ашмянскі раён Гродзенскай вобласці. Адлюстравалася гэта прозвішча і ў некаторых гістарычных і сучасных назвах населеных пунктаў. Так, на тэрыторыі Гродзеншчыны, у Слоніміжскай паветце ў XVI ст. існавала паселішча Радзівілавічы, на Міншчыне быў маёнтак Радзівіламонты. У Хоціміжскім раёне Магілёўскай вобласці ў мінулым было мястэчка Радзівілаў. У наш час у Гродзенскай вобласці ў Лідскім раёне ёсць вёска Радзівілаўцы, а ў Гродзенскім — вёска Радзівілікі. На Віцебшчыне ёсць вёска Радзівілаўка.

Ігар КАПЫЛОЎ

Градусы

АЛКАГОЛЬ — НЕ ПРАДУКТ І НЕ ПАДАРУНАК

Міністрэства аховы здароўя прапануе абмежаваць даступнасць алкаголю. Ужо ў бліжэйшы час ураду будзе прапанавана абмеркаваць першыя тры крокі — павялічэнне ўзросту продажу алкаголю з 18 да 21 года, далей будзе разглядацца забарона продажу бутэляваннага алкаголю ў начны час і забеспячэнне дзяржаўнай манополі на рознічны гандаль бутэляваных алкагольных напояў.

Паводле слоў галоўнага нарколага Міністрэства аховы здароўя Беларусі Сяргея ОСІПЧЫКА, любое абмежаванне даступнасці алкагольных напояў адназначна эфектыўнае. Сусветны досвед даказвае, што правядзенне дзён цярознасці, забароны на продаж, узроставаы і цэнаваы абмежаванні абавязкова прыводзяць да зніжэння спажывання і, адпаведна, змяншэння шкодных наступстваў. І наадварот, нават нязначнае ўжыванне алкаголю прыводзіць да сумных вынікаў. Тут і ўчыненыя пляны вядомага даражна-транспартнага здарэнні, і самыя розныя проціпраўныя дзеянні, бытавыя гвалт, не гаворачы пра атрыманыя нападніку траўмы і развіцці ў працэсе з'яўлення шэрагу хрысціянскіх захворванняў. І нават калі першае з пералічаных здарэння не з'явіцца, хто выпіў, а апошняе — перспектыва часам аддаленая, то дастатковым будзе прыгадаць адну простую рэч. Алкаголь, як арганічны растваральнік, разбурае ліпідныя мембраны клетак любых нашых органаў — галаўнога мозга, печані, падстраўнікавай залозы, страўніка і г.д. Працей жакучы, эфект, які чалавек атрымае ад ужывання алкаголю, абумоўлены менавіта клетачнай ігібелю.

Стыдзюшка шкодных наступстваў у нас, вядома, вядзецца. Аднак дагэтуль ніхто не ўзяўся адзначыць і супаставіць дзве сумы — даходы ад рэалізацыі алкагольных напояў і затраты на ліквідацыю наступстваў. Упершыню падобную работу

плануецца правесці ў бліжэйшыя 2-3 гады. Гэта будзе навукова абгрунтаваная спроба пошуку адказу на заканамернае пытанне: колькі страт прыносіць нашаму грамадству тутэйшы ўзровень спажывання алкаголю? Пакуль нам вядомы прыклады лакальных даследаванняў у іншых краінах. Так, вядома, што 38 працэнтаў бальнічных расходаў ва Францыі звязаны са з'яўляваннем алкаголем. 60 працэнтаў мужчын, шпіталізаваных са звычайнымі саматычнымі хваробамі ў звычайнай бальніцы г. Чыты (Расія), і каля 40 працэнтаў жанчын той жа катэгорыі маюць вышэйназваныя праблемы. Тэарэтычна ўжо сёння нашым спецыялістам вядома, што страты, звязаныя са з'яўляваннем алкаголем, перавышаюць любыя прыбыткі ад продажу. Аднак для прыняцця сур'ёзных мер па абмежаванні даступнасці алкаголю патрэбны важкія аргументы.

— Праблема з'яўлення алкагольных напояў актуальна не толькі для нашай краіны, але і для ўсяго еўрапейскага рэгіёна, які з'яўляецца самым пітушым у свеце, — кажа Сяргей Осіпчык. — Тым не менш, далёка не ва ўсіх краінах Еўропы назіраецца такі ўзровень шкодных наступстваў, як у нас. Якім чынам там дабіваюцца гэтага — асобная размова. Наша ж першачарговая задача — дабіцца таго, каб ужо ў 2015 годзе ўзровень рэалізацыі алкаголю знізіўся да 10,5 л абсалютнага алкаголю на душу насельніцтва...

Паводле афіцыйных даных, летас у Беларусі было рэалізавана 13,3 л абсалютнага алкаголю на душу насельніцтва. У параўнанні з годам 2010-м — рост на 9,8 працэнта. Прычым рост продажу адных толькі моцнаградусных напояў — на 18 працэнтаў... Паводле прызначэння маркетологаў прадпрыемстваў, якія вырабляюць падобную прадукцыю, рынак апошняй сёння не проста насычаны, а перанасычаны. «Звужачы» гэты рынак, забараняць нейкія напой нікі, вядома, не збіраецца. Аднак для медыку абсалютна

відавочна, што любы алкаголь не можа пазіцыянавацца як прадукт харчавання, прадавацца ў прадуктовых магазінах, тым больш у агупных залах — сярод чыстаў ці насупраць каўбас. Алкаголь павінен прадавацца ў асобных аддзелах ці нават спецыялізаваных магазінах, каб дзеці разумелі, што гэта — не абавязкова вытрыбы святы, не сімвал веселасці і не падарунак на дзень нараджэння. Работа па «вывядзенні» алкаголю з шырокага харчовага гандлю — перспектыва больш аддаленая.

Між тым, адмаўляцца ад гэтай перспектывы нельга ні ў якім выпадку. Ужо зараз у поле зроку айчынных нарколагаў трапляюць дзеці ва ўзросце да 8 гадоў. Як кажуць, далей плыць няма куды... Для прафілактыкі менавіта ранняга ўжывання на базе некалькіх навуковых устаноў рэспублікі, у тым ліку школ, ужо ў гэтым годзе будзе праведзена медыцынскае анкетаванне на прадмет ўжывання алкаголю і наркотыкаў. Самім фактам даследавання плануецца прыцягнуць больш пільную ўвагу бацькоў і настаўнікаў да недапушчальнасці першых спроб у юным і маладым узросце. А ў дачыненні да наркотыкаў, зразумела, не павіна быць наогул ніякіх спроб — ні ранніх, ні позніх.

Інстытут сацыялогіі НАН Беларусі ўдаследваў летас культуру ўжывання алкагольных напояў і сацыяльную эфектыўнасць антыалкагольнай палітыкі. Высветлілася, у прыватнасці, што на распаўсюджванне п'янтвы і алкагалізму асноўны ўплыў аказваюць:

- нізкі ўзровень жыцця насельніцтва;
- адсутнасць цікавых заняткаў у свабодны час;
- няправільнае выхаванне ў сям'і;
- цяжар паўсядзённага жыцця;
- п'яніныя звычкі і традыцыі.

Работа па кожным з гэтых кірункаў павіна паспрыць таму, каб Беларусь пачала выходзіць з ліку самых пітушчых краін Еўропы.

Святлана БАРЫСЕНКА

Рэверс з сеціва

УСЕ СТУДЭНТЫ — РОЗНЫЯ ЦІ ўсё ж «аўтар агучыў выдавочную ісціну: нічога бясплатнага не бывае, заўсёды нехта плаціць?»

Матэрыял-меркаванне пра адмену студэнтам льготы па бясплатным праездзе ў сталічным метрапалітэ, што будзе зменшаны ў «Звяздзе» за 2 сакавіка, як і можна было чакаць, выклікаў сапраўдную хвалю абмеркаванняў гэтай актуальнай тэмы. І яе перадукавалі інтэрнэт-парталы TUT.by і onliner.by. У выніку свае каментары на першым пакінулі некалькі соцень людзей, на другім іх было больш за тысячу, што можна назваць своеасаблівым рэкордам! Натуральна, думкі дзіаметральна падзяліліся. Сёння мы надрукуем толькі найбольш характэрныя з іх. Але найперш некалькі кароткіх заўваг ад аўтара. Па-першае, здзівілі, што вельмі многіх так зачэпіла фраза пра «наварочаныя» мабільнікі, куленыя за бацькоўскія грошы,

@ drone1: Уся бяда ў тым, што студэнты (я маю на ўвазе матэрыяльнае становішча) вельмі-вельмі моцна адрозніваюцца!!! Наўпаўна, ёсць такія, для якіх бясплатны праезд — гэта істотнае зберажэнне грошай. Але не думаю, што 2х130х25=65000 у месяц — гэта зараз велізарных грошачышч!!! Каб былі льготныя паездкі, дык увогуле 30 тысяч у месяц! На піва, гарэлку, прэзерватывы, памуду, новую прыгожую манію, новыя мабільныя, ноут, бензін для бацькоўскай машыны, начны клуб, саўну, паездку ў Сіпліч і г.д. ГРОШАЙ ХАПАЕ! А 65 тысяч на білеты НЕ ХАПАЕ?

@ next_ggmit: Да бацькоў з'ездзіць, у тэатр схадзіць... Ды такіх ад сілы 20 працэнтаў набярэцца. Астанія, які і гаварыла, — на піва і г.д. Чаму, калі я вучыўся, дык алпачваў праезд калі напалову, а калі і цэлкам? Чаму пра мяне тады не паду-малі, што, магчыма, я таксама хачу лішні раз да бацькоў з'ездзіць? Ніякай паслядоўнасці і логікі. Правільна было сказана: аптымальна — 50-працэнтная льгота.

@ gala3061: Спідар Расолька! Наўпаўна, вы не маеце дзяцей, а тым больш дзяцей студэнцкага ўзросту. А тым больш тых, якія вучацца на платнай аснове. Вы разумееце, што такое алпачваць (і пастаянна даплываць) цану за атрыманне адукацыі, якая ўсё больш павялічваецца, а яшчэ і карміць, а таксама апрацаць дарослага чалавеча на працягу пяці гадоў? А яшчэ гэтым чалавеку трэба алпачваць маленькія жыццёвыя радасці — дні народнага сярбу, паход з дзятчынцамі ў кіно, сакавіцыя і літоўскае традыцыйнае святы і г.д. Мы, як бацькі, сумленна працуем з 18-ці гадоў і лічым кожную атрыманую капейку, каб працягнуць чарговы месяц. Мы не маем рацы: вам цесна і нятулачна стала ездзіць з-за студэнцкага ў транспарце, таму, як вы мяркуеце, гэту маленькую льготу трэба адмяніць. Жыццё — штука складаная, і калі-небудзь аналагічная сітуацыя можа і ў вас здарыцца.

@ denis-smolevichi: Да мяне прыязджаў у госці стрыечны брат з Санкт-Пецярбурга. Дык нават па сваім студэнцкім у нас бясплатна ездзіў і быў прыемна здзіўлены такой ільготе. Але увогуле я супраць такога прадастаўлення льгот. У свой час я плаціў 50 працэнтаў і за метро, і за электрычку. Хоць бывала і зусім мала грошай у сям'і, але я і 50 працэнтам быў рады. Я за тое, каб вярнуць 50-працэнтную льготу ўсім. І пенсіянерам, і студэнтам, і школьнікам. Я не лічу, што 30-60 тысяч — вялікія грошы зараз. І на дзень народзінаў з імі не сходзіш. Калі толькі разок дзятчынцу ў кіно зведзіш. І не трэба плакацца, што лічым кожную капейку, калі вучыш сына-дачку. Шмат каму цяжка, але яшчэ раз кажу, што 30-60 тысяч цяпер не грошы, прынамсі яны пойдучы не на піва з гарэлкай.

@ matushka-i: Нават у часы застою (стабільнасці) ў СССР бясплатны праезд быў толькі для школьнікаў. Для школьнікаў прыкладна 40 працэнтаў, для студэнтаў 60 працэнтаў. А наконт заплечнікаў — вельмі правільна. Нават сям'я мілья і інтэлі-

якія студэнты пачынаюць «ціскаць» ў вагоне. Хоць, як справядліва заўважыў адзін з карыстальнікаў, яна была сказана мімаходзь. З іншага боку, так жа кінута заўвага, што работнікі метрапалітана пры іх сапраўды цяжкай працы — пад зямлёй, без сонечнага святла — недаацымліваюць з-за прадастаўлення студэнтам ільготы, засталася ўвогуле без каментароў... Па-другое, шмат абурэння моладзі выклікала і заўвага, што юнакі і дзятчынцы не здымаюць у вагоне заплечнікі, але матэрыял жа, па сутнасці, быў прыншэ. І аўтар адзначыў за тое, каб за праезд плацілі абсалютна ўсе: і студэнты, і пенсіянеры. Але калі даводзіцца выбіраць, каму даць прэферэнцыю, то, на мой погляд, яе больш заслужваюць пажылыя людзі...

гентныя на выгляд маладыя людзі не здымаюць заплечнік у транспарце (ці вельмі рэдка). Што за выхаванне?

@ lyulya04: Я сама была студэнткай з 2004 года, некалькі гадоў у нас былі ільготны праезд, алпачвалі 50 працэнтаў. Потым яго адмянілі, і мы сталі плаціць па поўнай. Пасля заканчэння ўніверса я таксама плачу поўны кошт. Дык, можа, вернеце мне тых некалькі гадоў ільготнага праезду, што я не дакаталася?

Адзначана трэба зрабіць ільготны праезд студэнтам і пенсіянерам (дзе вы бачылі пенсіі па 1,2 мільёна? У мяне маці атрымлівае 800-900 тысяч), а школьнікам можна і бясплатна. Яны не заробляюць, стыпендыі і пенсіі не атрымаваюць. І нікому крыўдна не будзе.

@ gore_ua: Проста-такі ўсе студэнты багаці... Не, не ўсе... Вось толькі па тратурах уздоў БНТУ не праісціць — беднячкія студэнты на вучобу на машынах прыехалі... І заўважце, некай не на «Жыгулях» ашы...

@ nastyski7: Я сама студэнтка і, каб даехаць да вучобы, еду з 2-3 перасадкамі. І рада, што магу зэканоміць на 70 тысяч у месяц! Аднаго не разумею, чаму ўсе так лютыя ненавідзяць студэнтаў? Раней нікога асабліва не хваляла: куды і які едучы студэнты. Зрабілі бясплатны праезд... і панеслася! Калі студэнты не здымаюць заплечнікі ў транспарце, не саступаюць месца, дык у першую чаргу вйнаватыя вы — старэйшае пакаленне, менавіта вы так выхавалі гэтых дзяткі! І няўжо не разумеўце, што, незалежна ад студэнцтва, усе роўна паднялі б кошт за праезд. Хоць прабіраць студэнтаў!

@ xizev: Бясплатны праезд — толькі «за». Сапраўды, я на эканомленыя грошы магу з'ездзіць дадому кожны тыдзень.

@ svr: Ехаў раз у аўтобусе і выпадкова пачуў размову студэнтаў. Адзін пытае ў другога нешта нахваліт: «Ты ж раней на машыне на вучобу ездзіў». А той яму адказвае, маўляў, дык зараз жа бясплатны грамадскі транспарт, халява ж. Зараз на аўто — толькі па клубах.

@ klezmer: Аўтар агучыў выдавочную ісціну: нічога бясплатнага не бывае, заўсёды нехта плаціць. Чамусьці ў краінах развітага капіталізму льготны праезд маюць толькі школьнікі, ды і тое — не ўсе запар. А вось пенсіянерам і інвалідам ільготны праезд вярнуць трэба было б. Міліцыі ё б даваў бясплатны праезд за турнірныя ці ў аўтобус-трамлейбус толькі ў выпадку, калі яны працуюць на транспарце ці знаходзяцца ў дадзены момант на службе. Ва ўсіх астатніх выпадках — няхай бы плацілі.

Падрыхтаваў Сяргей РАСОЛЬКА

P.S. Чакаем ад чытачоў «Звязды» працягу абмеркавання.

УВАГА! Новая купюра ў 200 тысяч рублёў!

Пачатак на 1-й стар. Свежая купюра мае новыя сучасныя візуальныя элементы аховы сусветнага стандарту, якія дастаткова проста будучы вызначаюцца без спецыяльнага абсталявання. Для інфармавання насельніцтва аб выглядзе новага банкнота і элементах яго аховы Нацыянальны банк выпусціць спецыяльныя буклеты і плакаты, якія будуць распаўсюджвацца ў арганізацыях гандлю, банкаў і гэтак далей.

Погляд

АРЫЕНТАВАЦІЯ НЕ ТОЛЬКІ НА ІМПАРТАЗАМЯШЧЭННЕ

БЕЛАРУСЬ не першая і, відаць, не апошняя ўзяла на ўзбраенне палітыку імпартазамяшчэння. Але гісторыя паказвае, што такая палітыка можа прыносіць як станоўчыя вынікі, так і адмоўныя. Пра тое, як розныя дзяржавы змагаліся з імпартам, а таксама пра нашы перспектывы ў гэтай сферы мы гутарым з навуковым супрацоўнікам Інстытута эканомікі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі Яўгенам ЧАРВІНСКІМ:

— Яўген Аляксандравіч, хто першы ў свеце пачаў прымяняць палітыку імпартазамяшчэння?

— Хто самы першы — вызначыць складана, бо яшчэ, напрыклад, меркантилісты лічылі, што ўнутраны рынак трэба абараняць ад пранікнення замежных тавараў і старацца максімальна прадаваць свае тавары. Гэта таксама можна лічыць пэўнымі элементамі імпартазамяшчэння. А першы выклад прымянення імпартазамяшчэння як дзяржаўнай палітыкі, напэўна, быў у Лацінскай Амерыцы ў 40-60 гады XX стагоддзя.

У той час эканомікі высокаразвітых краін (ЗША, краіны Еўропы) моцна адрыніваліся ад эканомік адсталых краін Лацінскай Амерыкі. Аргенцінскі эканаміст Рауль Прэбш прапачаў канцэпцыю (яе потым развіў Ханс Зінгер), з якой вынікае, што цэны на экспарт гатовай прадукцыі растуць хутчэй, чым цэны на экспарт прыродных рэсурсаў. А паколькі шмат якіх краін Лацінскай Амерыкі жылі з таго, што экспартавалі свае прыродныя выкапні, то яны па гэтай тэорыі вымушаны былі заставацца больш адсталымі за высокаразвітыя краіны, якія экспартуюць гатовую прадукцыю. Каб выправіць такую сітуацыю, у краінах Лацінскай Амерыкі была прынята палітыка імпартазамяшчэння індустрыялізацыі, каб перайсці ад экспарту сыравіны да вытворчасці гатовай прамысловай прадукцыі.

— У іх атрымалася?

— У прынцыпе, можна лічыць, што на першым этапе гэты праект быў дастаткова паспяховым. Бо спачатку яны асвойвалі лёгкую і харчовую прамысловасць, якія праўдальна нескладаныя. Але потым, недзе ў 50-60 гады, яны перайшлі да асваення цяжкіх прамысловасці, а вось тут узніклі складанасці — прадукцыя, створаная ў цяпличных умовах

прадукцыі, аказалася неканкурэнтаздольнай у параўнанні з замежнымі аналагамі. Такім чынам, можна сказаць, што на першых этапах яны дабіліся дастаткова высокага эканамічнага росту, зрабілі пераход ад сельскагаспадарчай працы да прамысловай, павялічылі ў ВУП долю прамысловых тавараў (або прадукцыі высокай ступені гатуннасці). З другога боку, стварэнне задаў праграмавала вялікіх выдаткаў, а неканкурэнтаздольная прадукцыя не змагла акупіць іх, што вылілася ў дастаткова значныя крызісы. Такім чынам, вынікі імпартазамяшчэння палітыкі ў Лацінскай Амерыцы аказаліся супярэчлівымі.

Другі рэгіён — Паўднёва-Усходняя Азія — Паўднёвая Карэя, Тайвань і г.д. Але там імпартазамяшчэння палітыка мела кароткі перыяд дзеяння. Яны таксама, як і ў Лацінскай Амерыцы, спачатку асвойвалі лёгкую і харчовую прамысловасць, але на наступным этапе не сталі замыкацца на ўнутраны рынак і вытворчасці цяжкай прамысловасці арыентавалі перш за ўсё на экспарт, на сусветныя рынкі. І атрымалася, што палітыка імпартазамяшчэння ў краінах Паўднёва-Усходняй Азіі вельмі плаўна і лагічна перацякла ў экспартную: як толькі яны стварілі новую прадукцыю, так адразу спрабавалі выходзіць з ёй на знешні рынак. Таму вопыт гэтых краін можна лічыць дастаткова паспяховым, бо імпартазамяшчэнне дапамагло ім выйсці з адсталых краін у перадавыя.

— Нашы суседзі — Расія, Украіна, Польшча, Літва — маюць дзяржпраграмы па імпартазамяшчэнні?

— На сучасным этапе інтарэс да палітыкі імпартазамяшчэння ўзнік у краінах з пераходнай эканоміяй, бо яны сутыкнуліся з праблемай адмоўнага сальда плацежнага балансу, калі памежны імпарту перавышае экспарту.

Праграмы імпартазамяшчэння, напрыклад, былі прыняты ў Казахстане, не так даўно прэм'ер-міністр Украіны заявіў, што імпартазамяшчэнне з'яўляецца адным з галоўных прыярытэтаў прамысловай палітыкі Украіны. У Расіі прынята больш за 10 праграм па развіцці ўнутранай вытворчасці, якія ставяць сваёй задачай павелічэнне долі айчынай прадукцыі на ўнутраным рынку — у прынцыпе, гэта тыя ж самыя праграмы па імпартазамяшчэнні.

Юген Яўгенавіч ЧАРВІНСКІ

ры экспарту, а таксама з праблемай канкурэнтаздольнасці сваіх тавараў на знешніх рынках. І вось імпартазамяшчэнне выступае ў якасці магчымага падыходу да вырашэння гэтай праблемы.

Але калі вы пытаецеся менавіта пра дзяржаўныя праграмы па імпартазамяшчэнні, то тут трэба ўлічваць адзін нюанс — шмат якія механізмы імпартазамяшчэння і абароны ўнутранага рынку ўступаюць у супярэчнасць з прынятымі нормамі міжнароднага гандлю. Таму аб'яўленне краінай пра тое, што яна будзе прымяняць імпартазамяшчэнне, фактычна можа трактаваць як стварэнне праблем з доступам замежных тавараў на рынак. Менавіта з гэтай прычыны далёка не ўсе адкрыта завуляюць пра намеры замыкацца імпарт.

Да таго ж сёння і само паняццё пашырлася: калі раней палітыка імпартазамяшчэння разглядалася як палітыка індустрыялізацыі, то зараз гэта ўжо неабавязкова індустрыялізацыя. Сёння пад імпартазамяшчэннем маецца на ўвазе змяненне пэўных вытворчых працэсаў, увядзенне новых механізмаў, якія дазваляць развіваць уласныя вытворчасці і выпяняць іх на рынак. І механізмы для рэалізацыі гэтых мэтай могуць быць самымі рознымі: у прынцыпе, тэхнічны бар'еры ЕС да доступу харчовай прадукцыі на рынак таксама з'яўляюцца сродкамі абароны ўнутранага рынку, і значыць, гэта адзін з элементаў імпартазамяшчэння.

— А як канкрэтна знізіць імпартэмістасць? Бо мы ўсё адно будзем вымушаны імпартваць нафту, газ, метал і іншую сыравіну для нашай вытворчасці.

— Справа ў тым, што выраблячы тавар з імпартных або айчынных рэсурсаў, мы плюсуем да яго дабаўленую вартасць — і тавар прадаём ужо з улікам гэтай дабаўленай вартасці. Але ў перадавых у эканамічным сэнсе краінах дабаўленая вартасць у прамысловай прадукцыі знаходзіцца на ўзроўні 40-45%, а ў нас — 20-25%. І гэтая нізкая дэльта нам не дазваляе акупіць валютныя затраты. Таму стаіць задача па павышэнні дабаўленай вартасці, што практычна можа азначаць павелічэнне кошту прадукцыі. Але гэта мы можам зрабіць толькі пры канкурэнтаздольнасці нашых тавараў — пры добрай якасці, брэндывасці, пазнавальнасці і г.д. Адпаведна, для гэтага нам трэба мадэрнізаваць вытворчасць і выкарыстоўваць перадавыя механізмы па расоўнаванню тавараў, уключаючы ў міжнародны таварнаправавы сеткі...

— Сёння мы фарміруем адзіную эканамічную прастору паміж нашай краінай, Расіяй і Казахстанам, таму чыніць перашкоды для замежных тавараў стала значна цяжэй. Як лічыце, ці не становіцца імпартазамяшчэнне ў такіх умовах наогул немагчымым?

— Свет глабалізацыйны, і вельмі многія краіны інтэгруюцца ў эканамічныя блокі — Еўрасоюз, МЕРКОСУР, АСЕАН і г.д. Але самарэч, нягледзячы на інтэграцыйныя працэсы, такія аб'яднаныя выконваюць больш абаронную функцыю. Бо тыя ж самыя Расія, Беларусь і Казахстан на сусветным рынку прамысловых тавараў прадстаўлены не так шырока і паасобку канкуруюць не могуць. А пры аб'яднанні магчымасці гандляваць і развівацца паміж сабой большыя, плюс адначасова ідзе абарона ад знешняга свету. Тое самае і ў Еўрасоюзе — бар'еры ўнутры здымаюцца, але адначасова з'яўляецца абарона ад сусветнай эканомікі. Таму мэтазгоднасць імпартазамяшчэння захоўваецца, магчыма, нават ёсць сэнс разглядаць імпарт

і экспарту.

— Свет глабалізацыйны, і вельмі многія краіны інтэгруюцца ў эканамічныя блокі — Еўрасоюз, МЕРКОСУР, АСЕАН і г.д. Але самарэч, нягледзячы на інтэграцыйныя працэсы, такія аб'яднаныя выконваюць больш абаронную функцыю. Бо тыя ж самыя Расія, Беларусь і Казахстан на сусветным рынку прамысловых тавараў прадстаўлены не так шырока і паасобку канкуруюць не могуць. А пры аб'яднанні магчымасці гандляваць і развівацца паміж сабой большыя, плюс адначасова ідзе абарона ад знешняга свету. Тое самае і ў Еўрасоюзе — бар'еры ўнутры здымаюцца, але адначасова з'яўляецца абарона ад сусветнай эканомікі. Таму мэтазгоднасць імпартазамяшчэння захоўваецца, магчыма, нават ёсць сэнс разглядаць імпарт

і экспарту.

і экспарту.

і экспарту.

азамышчэнне ў рамках не адной Беларусі, а ўсяго блока. Бо пры аб'яднанні трох краін узнікае болей магчымасць для стварэння сумесных прадпрыемстваў і спачатку можна забяспечыць канкурэнтаздольнасць і збыт тавараў унутры АЭП, а потым выходзіць на сусветны рынак.

— Як вы лічыце, ці варта Беларусі засяродзіць усю ўвагу на развіцці некалькіх галін, якія будуць канкурэнтаздольнымі на сусветным рынку? Або, можа, трэба выпускаць шырокі спектр тавараў і паслуг?

— Мэтазгодна спецыялізавацца на тых таварах, дзе ёсць канкурэнтны перавагі, дзе мы можам атрымаць максімальную дабаўленую вартасць. Калі казаць пра напрамкі, у якіх мы канкурэнтаздольныя, то ў такім бачу выпуск шматтанажных аўтамабіляў, трактароў, калійных угнаенняў. Гэтыя напрамкі ўжо ёсць, і іх трэба развіваць. Становіцца вольтам можна лічыць і стварэнне Парка высокіх тэхналогій — цікава, дарэчы, што гэты напрамак сфарміраваўся, можна сказаць, стыхійна. І калі ёсць такія працэсы, які дазваляюць арганізаваць фактычна асобную галіну, канкурэнтаздольную на сусветным рынку, то, натуральна, трэба аказваць дзяржаўную падтрымку.

Але выпускаючы, умоўна кажучы, толькі трактары і «БелАЗы», мы не забяспечым працуй усё насельніцтва краіны, таму трэба развіваць і менш буйныя прадпрыемствы, якія будуць канкурэнтаздольнымі. І чаму б тут не скарыстацца механізмамі імпартазамяшчэння? Так што, як мне падаецца, абмяжоўвацца некалькімі галінамі было б не зусім правільна. Але, вядома, для суверэннай эканомікі неабходна некалькі напрамкаў-лакаматываў, здольных скацэнтраваць у сабе фінансавыя, тэхнічныя рэсурсы і забяспечыць вытворчасць канкурэнтаздольнай на сусветным рынку прадукцыі. І для нашай краіны стварэнне транснацыянальнай кампаніі накіраванай на стварэнне істотна ўзмацніць нацыянальную эканоміку і палепшыць сітуацыю ў знешнім гандлі.

Павел БЕРАСНЕЎ

Кватэрнае пытанне

НА ДАПАМОГУ РАЗЛІЧВАЦЬ МОЖНА

Наш сын з нявесткай пабудаваў 2-пакаёвую кватэру з выкарыстаннем банкаўскага крэдыту (бралі яго на агульных умовах). Цяпер трэба яго пагашаць, хоць гэта і складана, бо сумы вельмі значныя... Да таго ж у маладой сям'і чакаецца папаўненне. Кажуць, што ў гэтым выпадку можна разлічвацца на дапамогу ў пагашэнні крэдыту. А ў якіх памерах?

З. Дзенісевіч, г. Брэст

Так, дапамога маладой сям'і сапраўды можа быць аказана ў адпаведнасці з Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 22 лістапада 2007 г. № 585 і ў наступных памерах: пры нараджэнні першага дзіцяці або найўнасаці аднаго непаўналетняга дзіцяці — 20 бюджэтных прахвіткаў мінімуму ў сярэднім на душу насельніцтва (далей — БПМ); пры нараджэнні другога дзіцяці або найўнасаці дваіх непаўналетніх дзяцей — 40 БПМ;

БПМ — сацыяльны нарматыў, які зацвярджаецца штоквартальна. Пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 26 студзеня 2012 г. № 86 на перыяд з 1 лютага па 30 красавіка 2012 г. БПМ зацвердзены ў памеры 706 880 рублёў.

Важна таксама адзначыць, што Указам кіраўніка дзяржавы ад 30 снежня 2011 г. № 610 парадка аказання фінансавай дапамогі дапоўненыя нормай аб тым, што фінансава дапамога будзе давацца толькі тым маладым сем'ям, якія будуць афіцыйна зарэгістраваны па месцы жыхарства ў пабудаваных (рэканструяваных) або набытых імі жылых памяшканнях.

Віктар САВІЦКІ.

Advertisement for BELMETALL, featuring various metal products and contact information.

Рыхтуемса да свята

САМЫ БЕЛАРУСКІ ФЕСТИВАЛЬ

НАЦЫЯНАЛЬНЫ фестываль беларускай песні і паэзіі ў Маладзечне, без сумнення, мае поўнае права называцца калі не самым беларускім, то адным з такіх. Сёлета ён будзе праводзіцца з 8 па 10 чэрвеня. Мы вырашылі даведацца, як ідзе падрыхтоўка да фестывалю, чым арганізатары збіраюцца здзіўляць гасцей, чым радаваць.

МАЭСТРА, МУЗЫКУ!

Святлана БАРАНЮК, намеснік начальніка Упраўлення культуры Мінскага абласнога выканаўчага камітэта: — Фестываль праводзіцца з 1993 года раз у два гады. І хоць XI фестываль беларускай песні і паэзіі прайшоў толькі летас, XII адбудзецца ўжо сёлета. Мы ўнеслі прапанову зрабіць яго штогадовым, чакаем рашэння камісіі. Сёлетняе свята прывячаецца 130-гадоваму юбілею нашых класікаў Янкі Купалы і Якуба Коласа. Нацыянальны акадэмічны канцэртны аркестр Беларусі пад кіраўніцтвам Міхаіла Фінберга, наокалькі я ведаю, ужо працуе над праграмай на вершы Купалы і Коласа. Прычым і ёй будучы і новыя песні, і старыя. А выканаўцы іх салісты аркестра — думаю, гэта абавязкова будзе Мікалай Скорыкаў, Дзмітрый Качароўскі, Наталля Тамела, Галіна Грамовіч, іншыя спевакі.

Пра супрацоўніцтва з Нацыянальным аркестрам, якім кіруе народны артыст Беларусі, прафесар Міхаіл Якаўлевіч Фінберг, наокалькі я ведаю, ужо працуе над праграмай на вершы Купалы і Коласа. Прычым і ёй будучы і новыя песні, і старыя. А выканаўцы іх салісты аркестра — думаю, гэта абавязкова будзе Мікалай Скорыкаў, Дзмітрый Качароўскі, Наталля Тамела, Галіна Грамовіч, іншыя спевакі.

Пра супрацоўніцтва з Нацыянальным аркестрам, якім кіруе народны артыст Беларусі, прафесар Міхаіл Якаўлевіч Фінберг, наокалькі я ведаю, ужо працуе над праграмай на вершы Купалы і Коласа. Прычым і ёй будучы і новыя песні, і старыя. А выканаўцы іх салісты аркестра — думаю, гэта абавязкова будзе Мікалай Скорыкаў, Дзмітрый Качароўскі, Наталля Тамела, Галіна Грамовіч, іншыя спевакі.

Па вопыце мінулых гадоў могу сказаць, што гасцей мы чакаем не менш за пяць тысяч чалавек, удзельнікаў, як прафесійных, так і самадзейных, — не менш за тысячы. Запрашаем, як заўсёды, гасцей з гарадоў-пабрацімаў Маладзечна.

МАЛАДЗЕЧАНСКІ «БРАДВЕЙ» ЧАКАЕ ГАСЦЕЙ

Аляксандр РАМАНОВІЧ, начальнік аддзела культуры Маладзечанскага райвыканкома:

— Сёлета да Нацыянальнага фестывалю беларускай песні і паэзіі асабілае стаўленне, бо прывесаны ён юбілейным датам нашых песняроў — Якуба Коласа і Янкі Купалы. А наш маладзечанскі край, як вы ведаеце, радзіма Янкі Купалы. З яго імя, дарэчы, на Маладзечаншчыне звязаны дзве вёскі — Вязынка, дзе паэт нарадзіўся, і Яхімоўшчына, дзе ён напісаў, можна сказаць, першы гімн Беларусі «А хто там ідзе?». Беларускія гістарычныя і паэтычныя ўдзельнікі свята — абавязкова пабяваюць і там, і там. У Яхімоўшчыне, між іншым, захаваўся дом, у якім жыў Купала. Уяўляецца сабе: дзверы, праз якія ўваходзіў і выходзіў з дому паэт, ручка, да якой ён дэкараваўся?! Да таго ж, гэты год — Год кнігі ў Беларусі, а наш фестываль — фестываль песні і паэзіі, мы памятаем пра гэта. Мы будзем імкнуцца да таго, каб абодва гэтыя складнікі былі на роўных.

Важна і тое, што ў Маладзечне да мінулагадніх «Дажынак» пабудаваны амфітэатр больш чым на 2,6 тысячы месцаў з новай сучаснай апаратурай для асвятлення і гучы, абноўлены цэнтральны парк, абдыліся іншыя змены да лепшага. Дзякуючы ім фестываль таксама набывае асаблівае святочнае атмасферу, непаўторны каларыт, свой фестывальны дух.

На «Дажынаках» летас у нас быў разгорнуты «Горад майстроў». Мы збіраемся і падчас

фестывалю яго арганізаваць. Цэнтральная плошча горада і месца каля кінатэатра «Радзіма» (маладзечанскі «Брадвей») — нашы традыцыйныя пляцоўкі. А жывы гасці змогуць, напрыклад, у рэканструяванай гасцініцы «Маладзечна». Змогуць яны наведваць і сетку нашых кавярняў-бараў, прыгожых як звонку, так і ўнутры, у якіх працуюць цудоўныя кулінары. А квіткі на фестывальныя мерапрыемствы можна будзе набыць і праз інтэрнэт.

Нацыянальны фестываль, лічу, прадугледжвае, што прывесаны ён будзе не толькі беларускай песні і паэзіі, а нацыянальнай культуры ў цэлым: і модзе, і кухні, і рамёствах, і таварам айчынай вытворчасці. Усё так і атрымаецца падчас свята. Будзе і прадукцыя — з фестывальнай сімволікай — Маладзечанскай фабрыкі мастацкіх вырабаў, Радзковіцкага керамічнага заводу. Стараемся, каб горад у гэты час жыў паўнацэнным жыццём, каб было цікава і маладым, і старым.

ПЕСНІ БЕЗ СЛОЎ НЕ БЫВАЕ

Павел НАВУМ ГАЛЬПЯРОВІЧ: — Музыкі і словы непаладзельна звязаны. Для беларускай песні заўсёды былі характэрныя добрыя тэксты. А тое, што зараз чужы на расійскай эстрадзе — слухаць страшна. А ў нас песні на словы Янкі Купалы, Якуба Коласа, Максіма Багдановіча, іншых паэтаў цудоўныя.

Сучасныя паэты павінны на роўных удзельнічаць у фестывалю беларускай песні і паэзіі. Я сам, іншыя паэты — Раіса Баравіка, Віктар Шніп, Аляксей Пісьмянкоў — выступалі на фестывалі. Увага была, былі паездкі. Ды, можа, трэба пашукаць новыя формы ўдзелу беларускіх паэтаў у свеце. Лічу, што Нацыянальны фестываль беларускай песні і паэзіі — адно з галоўных, адно з лепшых свят у краіне. А Міхаіл Якаўлевіч Фінберг — яго талент і душа.

Марына ХІДДЖАЗ

Транспартная філасофія: наўздагон

КАБ ЗРАЗУМЕЦЬ ЖАНЧЫНУ

Назіраю карціну ў метро. Маладзенькія хлопцы з дзівячым — мабыць, першакурснікі. Яна сядзіць насупіўшыся. Ён спачатку не звяртае ўвагі. Яна насупіваецца больш дэманстравальна. Ён заўважае гэта толькі тады, калі не атрымаваў адказа на сваю рэпліку. Запозорыў. Здагадаўся: пакрыўдзіла. Ён гатовы на ўсё, каб загладзіць сваю віну: абдымае, прыціскае, цалуе рукі, шчокі... Яна непакоіцца. Ён разгублены.

І тут я заўважаю, як дзівячым кусае вусны, каб не выдаць сябе — не паказаць усмешку. Як толькі ён адварочваецца, яна дае волю эмоцыям (усміхаецца). Як толькі ён паворочваецца да яе ў чарговым парыве — зноў «крыўдзіцца». Відавочна, ужо ніхто не памятае, з-за чаго пасварыліся; ён разумець не разуме, у чым вінаваты; яна, напэўна, забылася, на што пакрыўдзілася. Ён пакрыўдзіўся. І крыўдзіцца ўжо не хочацца, бо смешна. Але крыўдна. Няхай ведае. І больш не крыўдзіць.

Вось такія мы, жанчыны: нелагічныя, незразумелыя, зменлівыя і розныя ў кожную хвіліну. Мы самі часта не разумеем сябе. А вы і не намагайцеся!

Мой муж чытае кніжку пра жаночую псіхалогію. Пытаюся: — Ну што, зразумее? — Не, — кажа, — няясна напісана.

Каб спазнаць наш унутраны свет, які складаецца і выяўляецца падручнікі. Але гэта нічога не дае. Бо мы непрадказальныя, падакладальныя, забытанія і алагічныя.

ХУДЗЕЕМ З РОЗУМАМ

Калега на рабоце села на дыету. Я здзіўлялася: — Навошта? — пытаюся. — У цябе выдатная фігура.

— Я заўсёды была хударлявай, а тут мужчыны сталі кампліменты рабіць, — тлумачыць калега. — І ў дадатак: прыхахла да маці, а яна кажа: «Ты такая харошая стала». І тут я канчаткова зразумела: час худзець.

Вось як гэта можна зразумець? Ёй кампліменты сыплюць, а яна — «значыць, дрэнна». На яе заглядаюцца, а яна — «значыць, тоўстая». Не разумецьце? А я разумею! Сама такой бываю. Муж часта пад'юдавае мяне той гісторыяй.

Сяджу неяк на канале, чытаю кніжку. І раптам позірк, слізгаючы па літарак, падае на жывот, не прыкрыты кніжкай. І жах! Як я раней не заўважала? Ён жа ў складках! Адна дзве тры... Мнмя ліку! Што рабіць?! Становіцца безвыходна! І я ўжо не магу спыніцца — плачу, заліваюся. Увесь вечар парэпаўла, спаць пайшла з вальяр'янкай. А раніцай устала, пакрыўдзілася перад лостарка — прыгажуня! «Што, судзіла на чо?» — дзівіцца нявыспанна муж. «Відаць, што так!» — шчасліва ўсміхаюся ў адказ.

А калі мне неяк саступілі месца ў транспарце, ківаючы на надзьмутую кішэню ў валасці жывата, не, я не пакрыўдзілася. Села з задавальненнем — у нагах прадуўна няма. А разгубленаму мужу прапаштала: «Гэта ўсё кафта!».

«ТАМУ ШТО Я ТАК ВІРАШЫЛА, Я ТАК ВІРАШЫЛА, Я ЯШЧЭ НЕ ВІРАШЫЛА»

Жанчына — як адкрытая кніга на кітайскай мове: бязмята бы ўсё ў ёй бачна, але нічога не зразумю. Гэта прымудралі мужчыны, каб апраўдвацца. Пра нас трэба ведаць толькі дзве рэчы: эмоцыі кіруюць нам больш, чым розум; нашы ўчынкы могуць нічым не тлумачыцца.

У спектаклі «Дурніца» па п'есе французскага драматурга Марсэля Ашара, што ідзе ў мінскім тэатры «Кампанія», ёсць такі момант: следчы просіць удзельніцу судовага працэсу дапамагчы разбіцьца зчэпачыства. Падарэзанне ў яго выклікае гісторыю з сукенкамі, калі падарэзанне спачатку прасіла падрыхтаваць ёй шэры ўбор, а ў выніку надзела чырвоны. Знайці адказ на гэтую загадку можа толькі жанчына. Яна ўважліва выслухоўвае пытанне і тут жа без энтузіязму рэзюмюе: «Зачэпкі няма — пера-ду-ма-ла».

Мы набываем каралевы гузік, бо менавіта яго не хапае ў нашым гардэробе. А пасля пад яго — пантофлі, сукенку, сумачку і папіто.

Мы выдумляем гісторыі, у якія верым самі. Жанчына ніколі не заслужыць даверу больш, чым калі яна хлусіць. Мы верым у тое, што кажам, нават калі толькі што гэта прымудралі. Кожная жанчына хоча, каб яе разумелі, але ніводная не хоча, каб яе раскусілі!

ЗАЛОЖНЫЦЫ ЭМОЦЫЙ

Самае галоўнае ў нашым свеце аспрыманні — гэта эмоцыі (хоць у кожным правіле бываюць выключэнні, не без гэтага). І такімі эмоцыямі бываюць моцнымі, што ніякая выснова розуму іх не пераможа. Думаецца, я не разумею, што спачатку трэба памыць посуд, а пасля ўжо фарбаваць пазногці, бо з вялікай верагоднасцю змяецца лал, калі зрабіць наадварот? Думаецца, не прадугледжваю, што паспрабаваўшы на вуснах памаду ў краме, магу атрымаць герпес? Яшчэ як разумею! Нават уголас прамаўляю магчымыя негатыўныя наступствы. Але такое нясцёрпае жаданне кіруе мной у той момант (ТУТ І ЗА-

РАЗ!), менавіта ў гэту хвіліну так хочацца фарбаваць пазногці ці намаляваць вусны новай памадай! І няхай лак змяецца праз пару хвілін, а герпес не будзе сыходзіць цэлы тыдзень, я выконваю сваё жаданне і атрымаваю задавальненне. І няхай увесь свет пачакае. Не насуперак логіцы. А насуперак жаданням. Я ведаю, што сапсаваны манікер і прастуда на вуснах — гэта мая плата за рэалізаванае жаданне (тут і зараз). Проста я прыслухоўваюся да сябе. І чую.

ПРА ЛОГІКУ

У адно імгненне ў жаночай галаве праноціцца такі ланцужок думак, што мужчынам і не сілцца. Таму мы ніяк не можам паверыць, калі на пытанне «пра што ты думаеш?» мужчына адказвае «ні пра што». У нас так не бывае! А мужчына можа сапраўды ні пра што не думаць. Яго лвае і правае паўшар'ю мозгу працуюць паслядоўна, уключаюцца па чарзе. У жанчыны ж яны працуюць адначасова. Адсюль і рой думак.

Жанчына імгненна пракурчвае мноства вар

«Два бакі медаля»

ЦІ ЁСЦЬ ДОМ У СІРАТЫ?

Мы напісалі лісты ў розныя інстанцыі і зараз звярнуліся да будучыню нашай школы. Існуюць асобна дапаможныя інтэрнаты для хворых дзяцей і асобна — інтэрнаты для дзяцей здаровых, але якія засталіся без апеки бацькоў. Наш інтэрнат асаблівы. Ён быў створаны 25 гадоў таму для таго, каб вырашыць праблему дзяцей, якія сутыкнуліся адразу з дзвюма бедамі: яны нарадзіліся хворымі, з інтэлектуальнай недастатковасцю, і засталіся без апеки бацькоў.

Сёння для выхаванцаў інтэрната выкарыстоўваюць беражлівую тэрміналогію — «дзеці з умеранай інтэлектуальнай недастатковасцю». Гэта робіцца для таго, каб стварыць да іх спрыяльнае стаўленне ў грамадстве. Насамрэч гэта — «разумова адсталыя» дзеці. Так завуч звычайна ўсю групу дзяцей, якая адстае ў развіцці ад сярэдняга ўзросту падчас школьнага навучання. Але група вельмі складаная, бо прычыны і прырода адсталасці могуць быць зусім рознымі. Адрозніваюць два тыпы такіх дзяцей: адсталыя з-за хваробы (псіхічнай ці нервовай) і адсталыя з-за якога-небудзь арганічнага дэфекту. Калі першы тып дзяцей можна вылечыць, то другі не паддаецца лячэнню. Якраз дзеці другога тыпу і навукаўцаў у школе-інтэрнаце №7. А-но не развіваюцца да ўзросту дзяцей 2-7 гадоў, іншыя — захоўваюць рысы інтэлекту дванаццацігадовага дзіцяці.

Гэты інтэрнат будаваўся спецыяльна пад патрыбу для дзяцей-сірот з інтэлектуальнай недастатковасцю. Для гэтага было адведзена 5,8 гектара зямлі. Месяца выбіралася такое, каб дзецям было камфортна і ўтульна (яны ж без бацькоў засталіся). У дзяцей ёсць стадыён, аб'явіны сад і дастатковая тэрыторыя для жывяч і адпачывання. У самой школе створана эфектыўная база сацыялізацыі: бытавыя і гульнявыя пакоі, блочкі-кватэры, класны-гасціныя, якія прадугледжваюць наяўнасць працоўнай зоны з адпаведнай мэбляй, навучальнымі дапаможнікамі, камп'ютарам і зонай адпачывання з тэлевізарам, DVD, мяккай мэбляй і цацкамі. У школе сфарміраваліся асабліва адносіны паміж дзецьмі: старэйшыя клопаюцца пра малодшых. Педагогі лічаць, што дзеці ўжо прывыклі да пэўнага рытму жыцця ў сценах школы (што для дзяцей з такім дыягназам проста неабходна), любая змена асяроддзя, звычайна можа прывесці да пагаршэння іх стану і да агрэсіі.

Занепакоенасць педагогаў гэтай установы недарэчная, — кажа кандыдат псіхалагічных навук, загадчыца кафедры клінічнай псіхалогіі БДПУ ім. М. Танка Таццяна Гаўрыш. — Псіхалагічны асаблівасці дзяцей-сірот з інтэлектуальнай недастатковасцю абумоўліваюць складанасць адаптацыйных механізмаў, патрабуюць арганізацыі спецыяльнай дапамогі з улікам спецыфічнасці псіхалагічнай сітуацыі ў гэтай сіроты...

На думку педагогаў, за гэтыя гады яны змаглі намагацца самую прымальную форму інтэграцыі і сацыялізацыі такіх дзяцей. З першага класа іх пачынаюць рыхтаваць да самастойнага жыцця, прывучаюць да працы і самаабслугоўвання. Школьнікі ўдзельнічаюць у розных раённых конкурсах, наведваюць сваякоў, жывуць у сем'ях у Італіі і Ірландыі на канікулах. Педагогі школы шукаюць для выпускнікоў працоўныя месцы. Але нават пасля заканчэння ПТВ, калі дзіця пачынае працаваць, то на працягу п'яці гадоў яго знаходзіцца пад патранатам супрацоўнікаў школы-інтэрната №7.

Ёсць яшчэ сама меней дзве прычыны, чаму нельга расфарміраваць школу-інтэрнат №7, — дадае аргументаў кандыдат псіхалагічных навук, дацэнт кафедры клінічнай псіхалогіі БДПУ ім. М. Танка Ганна ДАВІДОВІЧ.

Урэдакцыю газеты «Звязда» звярнуўся калектыў педагогаў дапаможнай школы-інтэрната № 7 г. Мінска з просьбай дапамагчы абараніць інтарэсы дзяцей гэтага інтэрната. У школе вучацца і жывуць дзеці з інтэлектуальнай недастатковасцю, якія засталіся без апеки бацькоў. Педагогі занепакоены тым, што на ўзроўні Мінгарвыканкама разглядаецца пытанне ліквідацыі гэтай адукацыйнай установы для такіх дзяцей...

— Адна з іх — гэта дэадаптацыя. Справа ў тым, што псіхалогія сіротства ўяўляе сабою асобную галіну псіхалагічнай навукі, у рамках якой апісаны феномены, уласцівыя псіхалогіі дзіцяці-сіраты. Напрыклад, у нейрапсіхалогіі дзіцячага ўзросту апісаны з'явы недаразвіцця цэнтральнай нервовай сістэмы дзяцей, якія выхоўваюцца ва ўмовах устаноў закрытага тыпу. Калі аб'яднаць дзяцей-сірот з дыягназам і хатніх дзяцей, у якіх таксама дыягназ, разам, то падобная сітуацыя можа дэадаптаваць не толькі сірот, але і «хатніх» дзяцей. Педагогам і псіхологам, якія працуюць у школе-інтэрнатах і дзіцячых дамах, добра вядома цяжкасці сацыялізацыі: правы агрэсіўны і асацыяльна паводзіць (уцёкі, бадзяжніцтва, крадзеж, уживанне псіхактывных рэчываў) з боку сваіх выхаванцаў. Дэсяцігоддзямі выпрацаваная сістэма мінімізацыі гэтых праяў не можа быць раптоўна перанесена і ўжыта ў іншай сацыяльнай і адукацыйнай сітуацыі.

Яшчэ адна прычына — страта ўнікальнай адукацыйнай установы, эксперыментальнай пляцоўкі для апрабавання і ўкаранення новых адукацыйных тэхналогій, прызначаных для самых цяжкіх катэгорій дзяцей. Сёння ўдзельнічаюць у гэтым пачаткі адукацыйнага ўзросту, якія засталіся без апеки бацькоў, ужо не павіны быць аб'яднаны ў адну групу з дзецьмі з дыягназам! Яна некалькі разоў збірала камісію, каб зняць выхаванцаў дыягназа. Калі ж гэта здарылася і хлопчыка прызналі здаровым, то адправілі ў звычайную школу-інтэрнат для сірот. Але хлопчык не змог адаптавацца ў новай школе, стаў уцякаць, бадзяжніц і ўрэшце стаў таскісаманам.

— У нас ён быў выдатным хлопчыкам, — кажа Геннадзь Мікалаевіч. — Проста адзін адаптуецца хутка і лёгка, другі — павольна і цяжка. Нашы дзеці ў сілу сваіх дыягназаў не могуць гэта рабіць лёгка. Добрыя звычкі фарміруюцца доўга і з вялікімі намаганнямі. Нам казалі, што нашых дзяцей аб'яднаюць з дзецьмі з тым жа дыягназам, але ў якіх ёсць бацькі, маўляў, гэта будзе пачаткам сацыялізацыі для сірот... На думку педагогаў, за гэтыя гады яны змаглі намагацца самую прымальную форму інтэграцыі і сацыялізацыі такіх дзяцей. З першага класа іх пачынаюць рыхтаваць да самастойнага жыцця, прывучаюць да працы і самаабслугоўвання. Школьнікі ўдзельнічаюць у розных раённых конкурсах, наведваюць сваякоў, жывуць у сем'ях у Італіі і Ірландыі на канікулах. Педагогі школы шукаюць для выпускнікоў працоўныя месцы. Але нават пасля заканчэння ПТВ, калі дзіця пачынае працаваць, то на працягу п'яці гадоў яго знаходзіцца пад патранатам супрацоўнікаў школы-інтэрната №7.

— Ёсць яшчэ сама меней дзве прычыны, чаму нельга расфарміраваць школу-інтэрнат №7, — дадае аргументаў кандыдат псіхалагічных навук, дацэнт кафедры клінічнай псіхалогіі БДПУ ім. М. Танка Ганна ДАВІДОВІЧ.

Пра тое, чаму ўсё ж інтэрнат збіраюцца зачыніць, карэспандэнту «Звязды» наспавля загадчыца сектара сацыяльна-педагагічнай працы і аховы дзяцінства Камітэта па адукацыі Мінгарвыканкама Зінаіда ВАРВАЎЕВА.

— Хачу адзначыць, што мы толькі разглядаем пытанне пра магчымасць ліквідацыі школы-інтэрната №7. Насамрэч, яшчэ ніякіх рашэнняў не прынята. Справа ў тым, што на студзень 2012 года ў шасці дзіцячых дамах і трох дапаможных школах-інтэрнатах выхоўваюцца 1028 дзяцей. Гэта складае ўсяго 70% ад наяўных месцаў у гэтых установах. У адпаведнасці з даручэннямі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь прымаюцца захады па атымізацыі сеткі дзіцячых інтэрнатных устаноў горада. З 2008 года ўжо зачынены школы-інтэрнат №1, школа-інтэрнат №3 і дзіцячы дом №8.

— З чым звязана такое «масавое закрыццё» гэтых устаноў?

— Справа ў тым, што сёння мы, сумесна з сацыяльна-педагагічнымі цэнтрамі і арганізацыямі, развіваем магчымасць іншых формаў уладкавання дзяцей, якія засталіся без апеки бацькоў. А гэта і дзіцячыя дамы сямейнага тыпу, і апякунскія сем'і, якія замашчаюць родных. Больш за тое, значна паявіліся колькасць дзяцей, якіх усынавілі...

— Але зараз паўстае пытанне аб ліквідацыі школы-інтэрната №7, дзе выхоўваюцца дзеці з інтэлектуальнай недастатковасцю. Такім дзецям знайсці сям'ю вельмі цяжка...

— Каб знайсці дзіцяці сям'ю, працуюць і ўстановы індэпэндэнтнага тыпу ў аб'язковых парадку. Я не буду казаць пра ўсё, а толькі пра дзіцячы дом №3. Дарчы, там дзеткі знаходзяцца такія ж, як і ў школе-інтэрнаце №7, толькі малодшага ўзросту. Гэта значыць, што там жывуць дзеці з лёгкай і умеранай інтэлектуальнай недастатковасцю. Але педагогічны калектыў дзіцячага дома №3 за апошнія чатыры гады працаваў так, што за гэты час 25% дзяцей гэтай установы знайшлі сям'і, нягледзячы на дыягназ. Бывае, што і самі бацькі забіраюць сваіх пакінутых дзяцей! Так, надаўна з дзіцячага дома бацькі забралі сваю дачку з сіндромам Даўна.

— Калі ўсё ж вырашаць расфарміраваць вучнёўную школу-інтэрнат №7, то ў якія ўстановы дзяцей плануецца перавесці?

— Такой установы, як «дапаможная школа-інтэрнат №7» для дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апеки бацькоў, ужо не павіны быць створаны. Справа ў тым, што псіхалогія сіротства ўяўляе сабою асобную галіну псіхалагічнай навукі, у рамках якой апісаны феномены, уласцівыя псіхалогіі дзіцяці-сіраты. Напрыклад, у нейрапсіхалогіі дзіцячага ўзросту апісаны з'явы недаразвіцця цэнтральнай нервовай сістэмы дзяцей, якія выхоўваюцца ва ўмовах устаноў закрытага тыпу. Калі аб'яднаць дзяцей-сірот з дыягназам і хатніх дзяцей, у якіх таксама дыягназ, разам, то падобная сітуацыя можа дэадаптаваць не толькі сірот, але і «хатніх» дзяцей. Педагогам і псіхологам, якія працуюць у школе-інтэрнатах і дзіцячых дамах, добра вядома цяжкасці сацыялізацыі: правы агрэсіўны і асацыяльна паводзіць (уцёкі, бадзяжніцтва, крадзеж, уживанне псіхактывных рэчываў) з боку сваіх выхаванцаў. Дэсяцігоддзямі выпрацаваная сістэма мінімізацыі гэтых праяў не можа быць раптоўна перанесена і ўжыта ў іншай сацыяльнай і адукацыйнай сітуацыі.

— Калі ўсё ж вырашаць расфарміраваць вучнёўную школу-інтэрнат №7, то ў якія ўстановы дзяцей плануецца перавесці?

— Такой установы, як «дапаможная школа-інтэрнат №7» для дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апеки бацькоў, ужо не павіны быць створаны.

Сёння наша газета адкрывае новую рубрыку «ДВА БАКІ МЕДАЛЯ». Мы паспрабуем разглядаць праблемы ці з'явы з розных, часта супярэчлівых, бакоў. Вядома, знойдзена і апаненты. Але ў кожнага будзе магчымасць убачыць сябе збоку і пачуць іншага... А павяжаны чытач зможа зрабіць свае высновы сам.

на існаваць з 1 верасня мінулага года. Таму што ў сілу ўступіў Кодэкс аб адукацыі. У ім сказана, што дзеці-інваліды не павіны жыць ізольвана. Калі такія дзеці становяцца выпускнікамі, то яны не зусім гатовыя жыць у соцюме, яны вельмі цяжка і доўга сацыялізуюцца.

У горадзе зараз тэндэнцыя развіцця інклюзіі — гэта навучанне кожнага дзіцяці па месцы жыхарства і жыццё ў інтэлектуальнай адукацыйнай паслугі па месцы жыхарства і жыццё не побач, а разам са сваімі здаровымі аднагодкамі. Але ўтварыць інтэграцыйныя класы з дзецьмі з інтэлектуальнай недастатковасцю няма магчымасці. Пакуль ні бацькі, ні педагогі да гэтага не гатовы і наогул грамадства наша не гатова. Таму дзетак з лёгкай інтэлектуальнай недастатковасцю (91 дзіцяці) класамі, не разбурваючы сувязі, не лямчым звычайна ў калектыве, пераводзяць у дапаможную школу-інтэрнат №10. Мы разумеем, што ў педагогаў школы-інтэрната №7 з дзецьмі сфарміраваліся блізка адносіны, менавіта таму мы прапануем педагогам, настаўнікам і выхавальнікам перайсці разам з дзецьмі ў іншую ўстанову. Гэтая школа-інтэрнат запоўнена прыкладна напалову. Там вучацца «бацькоўскія» дзеці з тым жа дыягназам, што і ў дзяцей-сірот. Мы спадзяёмся, што так у дзяцей-сірот з'явіцца магчымасць хоць трохі сацыялізавацца. Дзеці змогуць паспрабаваць адзін з адным, магчыма, пачнуць здзіць у госці, а значыць, у іх з'явіцца больш шанцаў каму-небудзь спадабацца, знайсці сям'ю і сапраўдны дом...

Самыя цяжкія дзеткі (іх калі сарака) і выхавальнікам перайсці разам з дзецьмі ў іншую ўстанову. Гэтая школа-інтэрнат запоўнена прыкладна напалову. Там вучацца «бацькоўскія» дзеці з тым жа дыягназам, што і ў дзяцей-сірот. Мы спадзяёмся, што так у дзяцей-сірот з'явіцца магчымасць хоць трохі сацыялізавацца. Дзеці змогуць паспрабаваць адзін з адным, магчыма, пачнуць здзіць у госці, а значыць, у іх з'явіцца больш шанцаў каму-небудзь спадабацца, знайсці сям'ю і сапраўдны дом...

— Ці вядома, каму будзе перададзены будынак школы-інтэрната №7 пасля расфарміравання дзяцей у іншыя ўстановы?

— Хутчэй за ўсё, яго перададуць дому-інтэрнату для інваліднага. Сёння колькасць інвалідаў у гэтай установе перавышае санітарныя нормы ў тры разы. А туды трапляе і частка выпускнікоў школы-інтэрната №7. Звычайна гэта дзеці другога аддзялення — інваліды, якія не размаўляюць ці гавораць толькі некалькі слоў. У такіх дзяцей звычайна шмат спадарожных захворванняў, якія не дазваляюць ім атрымаць професію і, у сілу разумовага развіцця, выключаюць у працоўную дзейнасць. Выпускнікі першага аддзялення школы-інтэрната №7 ідуць вучыцца ў ПТВ, а потым працаваць.

— Педагогі школы-інтэрната №7 выступаюць супраць таго, каб інтэрнат расфарміраваць...

— Так, я ведаю! Маўляў, дзеці раскідаць па розных установах. Але гэта ж няпраўда! І лідзія вйнаваець нас у тым, што мы надобра па-

ступаем з гэтымі дзецьмі. Але ніхто не думае пра тое, ці так ужо добра дзецям там, у так званай «установе закрытага тыпу». Гэтыя дзеці быццам бы адлучаны ад грамадства. Але мы не можам адгарадзіць сябе ад сірот. Так ці інакш яны трапляюць у грамадства, і трэба рыхтаваць не толькі дзяцей да сацыялізацыі, але і наадварот, грамадству трэба навукаўцаў прымаць такіх дзяцей з іх хваробамі, болей і недахопамі. Педагогі ў школе-інтэрнаце адпрацавалі і пайшлі дахаты. А дзеці засталіся ва ўстанове, і так шмат гадоў...

У новым інтэрнаце сіроты будуць жыць з «бацькоўскімі» дзецьмі, а ў іх круглаглыбы шырокі, у іх наогул свет уладкаваны інакш — гэта свабодна! Такім чынам у сірот з'явіцца магчымасць даведацца пра гэты свет крышачку больш...

Гутарыла Наталля ТАЛІВІНСКАЯ

Хто каго?

Адна галава добра, а шмат... Шмат, паверце, не толькі больш, але і значна лепш! Прынамсі, калі б не чытачы (а ў рубрыкі і багата), мы, далібог, маглі б забыцца, што сёлета, у маі, конкурсу на лепшы подпіс да здымка спаўняецца дзесць! Гэта ўзрост, згадзіцеся! Мы пачынаем прымаць віншаванні. Ды каб простыя, а то ж:

Ні Ляўчын, ні Даўнары
Ні іншых кропак краю,
Мае звяздоўскія сябры,
Без вас — не ўяўляю, —

прызнаецца спадар Гаўрыш з Чавусаў. Спадар ж Гарачоў з тых самых Даўнароў (а дакладней — Даўнараў, што на Іўеўшчыне) «пераходзіць на асобу» — і многім з тых самых сяброў адрасуе адмысловыя прысячэнні. Кітапту: «Уладзіміру Барысёнку (і лёгка здагадацца, куды): Не заве да сябе тэлебачанне, Хоць бы радыёі слова дало: Яно ж цесна табе на Ушачыне І малое Старое Сяло.

Спадару Гарачоў з Сенненшчыны:

Ім (аўтарам вершаваных паэтычных радкоў) можна, вядома ж, нарадзіцца. І можна стаць. Як — «пажакам» на канкрэтным прыкладзе: «Нашу адзіную роднамоўную газету, нашу «Звязду» я вылісаваў і чытаю нездзе з панатку 70-х. — піша Альфрэд Францавіч Тычко з вёскі Ідолта Мёрскага раёна. — Падабаецца вельмі многае, у тым ліку і рубрыка «Хто каго?». Заўсёды чытаў, што да здымка прыдумалі іншыя людзі, часта і сам нешта рыфмаваў, але ж тое, што атрымалася, у рэдакцыю не дасылаў, не аддаваўся. Хіба во цярпеў, бо падзеі, якія разгарнуліся год таму, вымушаюць жартаваць.

Жарты, які і варта чакаць, дадаюцца (перш, чым чытаць, калі ласка, кінчыце вочкам на верхні здымак). І... Дзіўнацца, глядзячы суседзі — Не стамяецца ж яшчэ!... Хоць не першы халадзільнік З гэтай крамы валач! Навошта ён (а тым больш не першы)? У іншых чытачоў — іншыя меркаванні (і пра іх пазней), у спадара Тычка — вось такое: Янка сына павучае (недзарама сам лымсам стаў): Калі крызіс напірае, Мецьмеш выйгрэш, што б ні ўзяў. Халадзільнік? Бяры колей: Лёскі, спінінгі, кручкі, А іначай — пачак солі Потым купіш за рублі. Не ў брыво, а ў वोка, як той казаў, бо было ж такое — перажывалі. І перажылі, як лічаць су-

Куды ж? Куды падзеў ты? Чаму так нечакана згінуў? Бо мы з табой, лічы, браты, Вось толькі б... літару адкінуць.

Таму ж Гаўрыш: З ваўкамі жыць, па-воўчы выць, А лепш — пісаць куплеты. Паэтам можах ты не быць, А можах — будзь паэтам!..»

жэнцы Астроўскай з Мінска: Усюды крызіс (адназначна). Стала ў нас хіба віднець: Падылі зарплаты значна, Додар мусяць патаннець. Не збядняў рабочы клас — Шмат чаго набыта... Толькі сэрвіс штосці ў нас, Нібы ў першабытных. Пра яго ж, пра сэрвіс, пра дастаўку тавараў (хоць можна было б і пра тыв паднятыя зарплаты...) радкі спадарыні Века з вёскі М. Аўцюкі Калінкавіцкага раёна: Грошы пяць гадоў збіралі Ды «Атланта» ўсё ж прыдбалі Тут — маленькая няпруга — Не халіпа на дастаўку. Для папункіноў гэта, вядома ж, непрыемна. А вось іншым людю, які лчыць спадарыня Чыгрынава з Вілейшчыны, наадварот, бо Замаечына халыва — Абялялі злева, справа, Замаілаі на прыступках (удавак было б лацвей)... Дарагой была папунка, І замочка — не танней. Яно і сапраўды: калі на трох ці чатырох мужыкоў (а яны, мяркуючы па знешнім выглядзе, абшшто не ўжываюць) дзі з сем'ямі і па сённяшніх цэнах...

Але ж з другога боку — традыцыя. Што тут будзеш рабіць? Звычайнай гэта стала з'явай Паміж дзядоў-малойцаў... Панюў пазнаеш па халывах, А лёкая — па «тройцы». Хто ёсць хто, можна маўляўдацца (услед за спадаром Га-

У КРАМЕ — КРЫЗІС, ТАМУ ЗРАННЯ ПРАДАЮЦЬ... АБСТАЛЯВАННЕ

З півам і кальмарамі. У крайнім выпадку — можна і без іх: Жонку ноччу я здзіўіў: Тры — звінчы будзільнік... Аднак рыбы не злавіў; Толькі халадзільнік. Ну што тут можна сказаць? Ды каб жонкі ўсё так жылі і здзіўляліся!.. А потым дадаць (з «падачы» спадара Вінаградава з Бабруйска): У гагосыці з мужыкоў Сёння во які ўлоў! Кот — не еўшы спаткі ляжа. Але ж жонка «дзэкуй» скажалі! Ды яшчэ і які! Можна, нават нечым здзіўіць (днём ці ноччу), бо, згадзіцеся, далёка не кожны мужык (а тым больш з крамы «Рыбалоў») можа прывесці нешта патрэбнае. Хутчэй, наадварот, як лічыць спадарыня Чыгрынава: Кручкі, лёскі, вуды, блёсны, Ласты, маскі, лодкі, вёсла, Бурь, скрынкі і мармышкі Пра рыбалку фільм-кніжкі... Як, вудзільшчыкі ты азартны, Не насі з сабою картку, Не хадзі ў «Рыбалоў» — Застанеш без штанюў. Каб што лепшае... Але ж на адной прычыналіне эканоміцы можна, калі, напрыклад, на зімоўку рыбалку... жонку ўзяць. Пытаецца, навошта? Дык яна ж, асобна (не свая, дык чужая...), як гпане нагой — пелька і гатовая. Бур, адпаведна, купляць не трэба.

А з другога боку, калі ўсе пачнуць эканоміць... Наступствы гэтых паводзін убачылі на здымку спадарыні Грышчанка з Дзяржынска і Янчук з вёскі Нагорнае Клецкага раёна: У краме крызіс, таму зрання Прадаюць... абсталяванне. У Антося думкі ўпотаі: «Дзе ж заўважыць будучы мортель?»

Другая дадае: Мусіць, страціла «ўлоў» Крама з назвай «Рыбалоў»? Крызіс там. І як жа быць? Як ім вырчуць рабіць? Як застацца на плыву? — Да «Атланта» «падплыву»... Хоць чужое прадаецца,

Ды з прыбыткамі жывецца. Гэта ім — прадаванцам, дырэктару, а воль папункіноў — шкада.

Абараніць іх інтарэсы спрабуе тая ж спадарыня Грышчанка: Углядаецца рыбак: З яго крамай штоць не так — Замест вуды і кручка Ці якога чарвячка... Халадзільнік прадаецца — Не па профілю, здаецца?! Ну вядома ж, не! А з іншага боку — погляд спадарыні Урублеўскай з Мінска: Янка з сынам раз ішоў Каля крамы «Рыбалоў». Па кішчанцы пашукалі, Трохі грошай з картка знялі... Вынік — цягнуць у «Фіят» Беларускай наш «Атлант!» Будзе ў чым хаваць улоў — Шчулакоў ды карасёў.

Трэба разумець, што рыбакі яны добрыя, мясіцын ведаюць — на вялікую ўдачу разлічваюць. А мо проста аптымісты, якіх разгледзелі на здымку спадары Старых (бацька) — Мікалай Валяцінавіч і сын Яўген) з Гомеля. На іх думку, Жыў калісьці дзядзёка Федзя — Да паходу на мядзведзя Ці то з радасці, ці з дуру Размяркоўваў яго шкуру... Воль і нашы рыбаловы, Хоць бы плотка ў іх улоўу, А бац, сталі вырашаць, Як лепш рыбу захаваць. Гэтае пытанне (як лепш?) ужо як быццам не абмяркоўваецца: ну вядома ж, замарозіць! Маразіліны прыкупілі! Вельмі правільна зрабілі! Яго б мясам заргузіць! Рыбы — можна й не лавіць. Лічыць так спадарыня Чарняўская з курортнага пасёлка Нарач... І не толькі яна. «У нашых мясцінах рыбалка стала праблемнай, — чытаем у лісце з вёскі Любань Лунінецкага раёна. — Бо да аэбраў і завядзюў па выхадных (асабліва ў цэпльыя месяцы года) з Мінска і Салігорска наезджае шмат дзядзюкоў — на шыкоўных машынах, з лодкамі, бо рыбу яны ловаць, як хочучы, і ніхто іх не чапае. Калі ж

хай з маленькай але сеткай пападзеца нехта з тутэйшых — штраф абавязкова ўпеліць».

Адсюль, відаць, і радкі: Панаехалі... «Бамбілі» — Рыбу сеткамі лавілі. Нешта з'елі. Ну, а потым... Што было — глядзі на фота. Раіць гэта спадар Нэфідовіч. Вершыць альбо альбо не?... Ёсць пытанне. І адказ — у конкурснай пошце: «У часы СССР за такімі воль звычайнымі назвамі кшталту «Ландыш», «Рыбалоў» і інш. маглі хавацца нейкія ваенна-абаронныя прадпрыемствы. Што хаваецца пад? Спадар Гаўрыш з Чавусаў узгадаў вядомы афарызм: «У якасці подпісу да здымка прапанаваў: Як на кветцы на слановай Згледзіш надпіс: «Буявал, Звер», Тут і лёска, і кручкі Каб лавілісь судачкі, І прынада не адна, Для хітругі сазана... Мужыкі з таго ўлоўу Пруць презент дзя...» «Рыбалова!»

Угадай, браток, Пруткова І вачам сваім не вер. Не будзем!.. Прынамсі, таму, што верым нашаму пастаняннаму аўтару спадару Дубовіку з Бярэзішчыны, які піша: Пажакець рыбалова, Каб хоць раз ды не зманіў: Цягне рыбіну з лядоўні, Жончы кажа, што злавіў. І каб жа толькі казаў, а то ж пастаняна паказвае! І не толькі жончы... У выніку размах руц у аднаго з вудзільшчыкоў стаў больш за тры метры. І гэта ж ён яшчэ сома ў Дняпры не злавіў! А калі пашчасціць? І на сапраўднага — у 300 кілаграмаў вагой... Ды рыбаць жа, касцымі ляжа, а рукі на 5 метраў развадзце. І маразіліны для захоўвання потым прыцягне. А калі яшчэ і на дармаўшчыню, калі ў якасці прыза, напрыклад... За што? Ды ці мала? Спадар Гаўрыш паведамае: У Браслаў едуць рыбакі, Узед там ладзіцца такі: Хто праўдзівей байку збае, Халадзільнік атрымае. Варта ехаць, згадзіцеся! І варта, вядома ж, выпісваць найстарэйшую беларускую ўвагой, бо яна (спадар Гарачоў) дакладна ведае) таксама радуе чытачоў прызамі. Апошнім часам, прада, не такімі грувастымі, як

У кадры сышліся «Атлант» і «Рыбак», Ты ж разбірайся, што так, што не так... Магчыма, тут звычайна, як і ў людзей, Сыходзіцца разам, бо гэтак лацвей?.. Газета — часопіс, «Вожык» — «Звязда», Як пара з рэкламы, дзе якасць — цана.

Чытай: калі супадаюць яны, значыць, шанц у тавару ёсць... Як і ў конкурсе «Хто каго?». А таму самы час цярпець падзеці вынікі па-прэдняга этапу: такім чынам, паводле меркавання вялікага чытацкага журы найлепшыя радкі пра кабет, якія сядзяць на гармаце, напісалі спадары Дубовік з Бярэзішчыны, Гарачоў з Іўеўшчыны, спадарыні Гудачова з Жыткавіч, Чыгрынава з Вілейшчыны, Кузьменка з Мінска і Тамара Века з вёскі Малья Аўцюкі Калінкавіцкага раёна, з чым пагадзіліся, у прыватнасці, і малое раздзікае журналі. Таму гадоўны прыз — падпіска на газету «Звязда» на другі квартал 2012 года — накіроўваецца ў сталіцу беларускую на роднага гумару. А воль «Вожык» свой голас, свой прыз (падпіску на сакавік) аддаў спадару Гарачоў з Іўеўшчыны. Хоцька, каб вам? Не пытанне: здымак дадаецца.

«ЗВЯЗДА»

№ 3 (19)
СПЕЦПРАЕКТ ГАЗЕТЫ «ЗВЯЗДА» СУМЕСНА З РУП «БЕЛПОШТА» І РУП «БЕЛСАЮЗДРУК»

МАРКІРАВАНАЯ І НЕМАРКІРАВАНАЯ ПРАДУКЦЫЯ ПРЫСВЯЧАЕЦА НАШАЙ ГІСТОРЫІ, ПМНІКАМ АРХІТЭКТУРЫ, ВЫДАТНЫМ АСОБАМ, НАЦЫЯНАЛЬНАМУ АДЗЕННЮ, СПОРТУ, ФАУНЕ, ФЛОРЫ, РАМЁСТВАМ, ЗНАЧНЫМ ПАДЗЕЯМ...

...НА ВАЖНЫМ МІЖНАРОДНЫМ КОНКУРСЕ ў топ-дзясятку лепшых марак свету трапіў наш паштовы блок, прысвечаны Напалеону Ордзе

ПАДПІСКА-2012

ПРЫЗЫ — РУПЛІВЫМ ПАШТАЛЁНАМ. І КІЯСКЁРАМ!

...Апытанне на вуліцах горада: «Якая прафесія самая творчая?» «Настаўнік», «Мастак», «Бухгалтар», «Цырульнік», «Мадэльер»... Колькі людзей — столькі думак.

Што чыстая праўда, бо бываюць нятворчыя падлюды, а вось нятворчыя прафесіі — няма. Ну вось мяркуйце самі: адзін паштальён з месца ў месяц (а то і з года ў год) будзе прыносіць «Звязду» (умоўна) тром падпісчыкам на сваю частку, а другі — распавядзе пра газету іншым, пару-тройку цікавых нумароў па кіне пачытае, прапануе выпісаць — для пачатку — на месяц. А там, глядзіш, чалавек спадабалася — падпісчыкаў стала чатыры, потым — шэсць... Ці нават... 18!

Для таго, каб адзначыць працу менавіта такіх, неабыхавых да справы людзей, «Звязда» і заснавала конкурс «Прыз — рупліваму паштальёну», «...лешаму кіяскёру»...

Па выніках падпіскі на першы квартал 2012-га імі, самымі руплівымі, прызнаны (першае месца з уручэннем электрапераваркі): Таццяна Анатольеўна Баранова — аддзяленне паштовай сувязі (АПС) Івацэвічы-5 (прырост тыражу 17 экзэмпляраў), Лілія Яўгенаўна Ялешка — АПС Нясенічы Наварудскага раёна (+16), Васіль Леанідавіч Максімовіч — АПС Красналіку Чашніцкага раёна (+15), Тамара Міхайлаўна Чарняк — АПС Рогі Гомельскага раёна, Святлана Эдвардаўна Бітэль — АПС Вішнева Валожынскага раёна, Ірына Вікенцьеўна Улук — АПС Мінск-99, Наталля Браніславаўна Майсева — АПС Рагачоў-2.

Паштальёны, якія занялі другое і трэцяе месца ў конкурсе, у якасці прызоў уручылі электрафены і электрачарнікі.

Адзначана і руплівая праца кіяскёраў. Сярод іх Эфрасіня Сцяпаняўна Адамчык і Ірына Іванаўна Слімка (кіёск № 2 г. Ляхавічы), Наталля Чэславаўна Арнатвіч і Людміла Міхайлаўна Чубат (кіёск № 4 г. Заслаўле), Ірына Мар'янаўна Краўцова (кіёск № 7, Ждановічы), Наталля Міхайлаўна Папко, Ала Анатольеўна Мазур, Ульяна Іванаўна Самонава (кіёск № 17 г. Гомель) і іншыя, якія актыўна прадаюць «Звязду» ў шпіках.

...Усім рупліваму шчыры звяздоўскі дзякуй! І паведамленне: прызы для пераможцаў конкурсу ў другім квартале ў рэдакцыі маюцца.

У цэнтры ўвагі — кліент, відавочна паштоўка-лічбавы аператар паштовай сувязі Марына Гнедзька.

Добры падарунак (а тым больш для жанчын, да першага вясновага свята) — справа складаная. Аднак не для тых, хто падумаў пра яго загодзі. Больш за тое — вельмі шмат што зрабіў.

Сёмага сакавіка ў новым сталічным мікрараёне Міхалова адкрылася новае аддзяленне паштовай сувязі.

Наколькі яно патрэбна, расказалі першыя ж кліенты: — Мы чацвёрты год жывём тут, на вуліцы Янкі Брыля, — гаварыла, напрыклад, Святлана НОВАК. — Чулі, што паблізу будзе ашчадная каса і пошта, глядзелі, калі ўжо яны адкрывацца, бо дзеньнашняга дня, каб запытаць за тэлефон, зрабіць ксеракопію дакументаў, купіць паштоўкі ездзіць даводзілася за два прыпынкі. Далекавата. Ды і памяшканне там зусім не вялікае, людзей, як

Ірына ШЫПІЛАВА, начальнік выдавецкага цэнтра «Марка» РУП «Белпошта»:

«ФІЛАТЭЛІЯ — ГЭТА НЕАБДЫМНЫ СВЕТ, ЯКІ ЎКЛЮЧАЕ Ў СЯБЕ МІНУЛАЕ, СУЧАСНАСЦЬ І БУДУЧЫНЮ»

Кампетэнтна

Дата: 20 сакавіка 1992 года ў незалежнай ужо Беларусі была ўведзена ў абарачэнне першая паштовая марка. З таго дня прайшло без малого 20 гадоў. І з'явілася — выйшла ў свет (у самым шырокім сэнсе гэтага слова!) больш за 900 марак... Для некага — проста знакаў паштовай аплаты, для некага — маленькіх твораў мастацтва, якія трэба збіраць у калекцыі, берачы, вывозіць на выставы і перадаваць у спадчыну... Для калектыву выдавецкага цэнтра «Белпошта», які так і называецца — «Марка» — праца... Штодзённая, карпатлівая, творчая... Пра вынікі якой можна не толькі расказаць...

Разам з начальнікам цэнтры Ірынай ШЫПІЛАВАЙ разгортваем шыкоўны альбом: — Вось яна, — кажавае Ірына Валер'еўна, — першая айчынная марка: з крыжам Еўфрасіні Палацкай, адной з самых пазнавальных айчынных святых. Некалі мы вельмі ганарыліся гэтай працай... Цяпер, ну згадзіцеся, яна выглядае сціпла. І гэта добра, што летас у нас з'явілася магчымасць зварнуцца да яе яшчэ раз: выпускілі ў абарачэнне паштовы блок да 850-годдзя стварэння крыжа. У выніку атрымаліся дзве працы, якія, на мой погляд, гавораць самі за сябе і, у прыватнасці, вельмі наглядна паказваюць, наколькі змяніліся нашы магчымасці, наша майстэрства. Цяпер мы можам дазваляць сабе паслядрукуючы апрацоўку: фольгу, цёпленае, рамачную перфарцыю: тое, чаго раней і заводу не было.

Ад таго ж з'явіўся досвед, пэўныя напрацоўкі, да справы далучыліся новыя мастакі, фатографы. — Трэба сказаць, што паштовая мініяцюра — твор вельмі своеасаблівы: малюнак пры памяншэнні можа ператварыцца ў цёмную пляму, а можа чытацца ў дэталю. Таму мы ўжо шмат гадоў супрацоўнічаем з сапраўднымі прафесіяналамі ў галіне паштовай мініяцюры мастакамі Анатолем Рыбчынскім, Мікалаем Рыжым, Аляксандрам Міцянціным (маркі серыі «Фаўна і флора Беларусі») — гэта яго праца.

У апошнія гады пільна супрацоўнічаем і з маладымі мастакамі Тамарай Ставец, Ганнай Рамановскай, Арцёмам Рыбчынскім, Ганнай Старавойтавай. Але не спыняемся — звяртаемся ў мастацкую акадэмію, шукаем новыя таленты. — Гэтым спрыяюць, відаць, і Нацыянальныя філатэлістычныя выставы? — Магчыма. Яны ладзяцца пастаянна. На апошнія, сёмай па ліку, якая прайшла летас у залах палаца Румянцавых-Паскевічаў, былі прадставлены 63 калекцыі: не толькі з Беларусі — з Расіі, Украіны, Германіі, Азербайджана, Літвы. Нам вельмі хацелася б адрадыць захапленне філатэліяй

— Гэтую вашу працу будучы ацэньваць сапраўды прафесіяналы. А вось выбраць лепшую марку мінулага года вы запрашаеце ўсіх ахвотных. Меркаванні, як аб'яўлена, прымаюцца з 25 лютага па 25 сакавіка. Ці шмат і паступіла і паступае? — Грах скардзіцца. У першыя ж некалькі дзён пасля аб'явічэння

конкурсу на сайт прадпрыемства прыйшоў каля 300 анкет. Потым іх стала даносіць яшчэ і пошта...

У краіне больш за 3600 аддзяленняў сувязі. І ў любым з іх наш кліент пры жаданні можа убачыць малюнічы плакат з выявай усіх марак, выпушчаных у мінулым годзе, выбраць найлепшую, запоўніць прапанаваную анкету і даслаць на адрас: вул. Вакзальная, 22, п.709, 220060, Мінск. Марка, якая набярэ найбольш галасоў, будзе прызнана лепшай. А потым сярод усіх удзельнікаў, якія правільна запоўнілі анкету і назвалі пераможцу, будуць разыграны і, вядома ж, уручаны адмысловыя прызы.

Трэба, аднак, зазначыць, што такім чынам да нас прыходзяць не толькі станоўчыя водгукі — людзі выказваюць крытычныя заувагі, прапановы. Асобныя з іх улічаны: напрыклад, маркі, прысвечаныя каньям спорту, рыбам Беларусі з'явіліся менавіта па падказцы ўдзельнікаў конкурсу. Што да іншых тэм для выдання маркіраванай прадукцыі, то іх — на нашай жа просьбе — загадаў падкаваць архівы, музеі, Акадэмію навук, Міністэрства культуры... На аснове прапановы рыхтуем праект плана, разглядаем яго на выніковым пасяджэнні мастацкага савета пры Міністэрстве сувязі і інфарматыкі.

Есць, безумоўна ж, і пазнавальнае. Хто мог прадбачыць, напрыклад, бліскучую перамогай нашай Вікторыі Азаранкі? Над маркай, прысвечанай ёй, працуем з тэніснай федэрацыяй. А наогул маркіраваная і немаркіраваная прадукцыя прысвечана нашай гісторыі, помнікам архітэктуры, выдатным асобам, нацыянальнаму адзеньню, спорту, фане, флоры, рамёствам, значным падзеям... Безумоўна ж, героям Перамогі, вызвалення, героям Вялікай Айчыннай вайны.

Годна, як падаецца, мы адзначылі і 600-годдзе Белаўежскай пшчы. У рамках падрыхтоўкі да яго разглядаліся 4 разнапланавыя праекты. З'явіўся ж — вельмі яркі, дынамічны блок, з дапамогай якога мастакі Аксана Сузько і Іван Лукін здолелі паказаць не толькі зурбоў — самых галоўных насельнікаў пшчы, але і іншых жывёл, птушак, прычым — у розныя поры года...

— Ірына Валер'еўна, асобная тэма — супрацоўніцтва з Нацыянальным мастацкім музеем? — Сапраўды. У выніку яго з'явілася серыя марак «Мастакі Беларусі». А значыць, яшчэ і такім чынам мы нагадалі свету пра нашых славутых Масленікава, Бяльніцкага-Бірулю, Хруцкага... Што цікава, пры «пераносе» іх палатнаў на паштовыя мініяцюры нічога не губляецца.

А наогул філатэлія — гэта цэлы неабдымны свет, які ўключае ў сябе мінулае, сучаснасць і будучыню. Мы аб'ядноўваем і раскрываем вельмі важныя тэмы на вельмі маленькіх фарматах.

— Варта сказаць і пра трохі большы: «Белпошта» выпускае наборы для пісьма і наборы паштовак... Тут што здзіўляе: можна пяць гадоў праходзіць калі некага будынка і ацаніць яго прыгажосць толькі убачыўшы выяву вачамі мастака, фатографа — на нейкай друкаванай прадукцыі.

Мы даўно і вельмі плённа працуем з фотамастакамі Анатолем Клешчуком... — Дзякуй. Гэта наш фотакарэспандэнт. — ...і з Сяргеем Плыткёвым. Есць і наш штатны мастак-дызайнер Алена Мядзведзь. Яна нежак на гадзінку пайшла на выставу «Беларуская лямпа» — адрацавала там цэлы дзень. У выніку з'явіліся паштоўкі для

посткросіну — з лямпакамі, ручнікамі, плеченымі кашамі. — Посткросіну? — з'ява папулярная новая? — Але ж, калі справа цікавая, то пры сённяшняй кам'ютарызацыі «раскручываць» ўмомант. Так стала і з гэтым анлайн-праектам, мэтай якога — абмен карткамі (паштоўкамі) і маркамі, незалежна ад месца пражывання людзей, полу, узросту, расы, рэлігіі. Адрасы гэтых людзей можна знайсці праз сайт www.postcrossing.com, які аб'ядноўвае некалькі дзясяткаў тысяч чалавек з усіх куткоў планеты.

У гэтым руху ўдзельнічаюць больш як 200 краі. Беларусы па колькасці зарэгістраваных карыстальнікаў і колькасці адпраўленаў уводзіць у дзясятку лідараў. Вось для іх і проста аматараў відавочных паштовак і картак, для турыстаў

наша прадпрыемства прапануе наборы з выявамі Мінска, Брэсцкай крэпасці, Палацка, Магілёва, Гомеля, Заслаўя, Міра, Нясвіжа, Веткі, Будслава, Сынкавіч, Крэва, Раўбіч, Косава, Маларыты, Пружан, Ружан, Турава, Лёзна... Летас для посткросіну былі выраблены спецыяльныя паштовыя карткі «Рамёствы», «Прырода», «Беларускае народнае адзёненне», серыі картак «Беларусь», «Фаўна Беларусі»... Мне здаецца, нават тагата далёка няпоўна пераліку дастаткова для таго, каб зразумець, колькі ж у нас прыгажосці!

— Ірына Валер'еўна, вы на радзіліся вельмі далёка ад Мінска, але так шчыра прамаўляеце словы «ў нас», «наша»... — Я прыехала ў Беларусь у 19 гадоў — за вайскоўцам мужам. І з той пары ні разу не адчула сябе чужой. Тут цудоўныя людзі, багатая спадчына, прыгожая зямля. Дзеля іх хочацца жыць і працаваць — часам, калі трэба, нават пасля працы і ў све ж выхадныя... Прычым — не толькі мне: у нашым цэнтры працуе 37 чалавек. Есць людзі старэйшага ўзросту, ёсць маладыя. Яднае ж — апантанасць, захопленасць справай. Наша Галіна Шаралы, напрыклад, лаводне штатнага раскладу — перакладчыца. Працуе з філатэлістамі ўсюго свету. У яе рэзтэры раслікі 570 чалавек! Ідзе штодзённая пераліска на англійскай і нямецкай мовах, выстаўленне рахункаў, узгадненне, атрыманне прадукцыі, адпраўка яе...

Вельмі вопытны спецыяліст Анатоль Аляксандравіч Сянько. Ён цяпер узначальвае краму «Філатэлія» (Мінск, вул. Маскоўская 16). Там у нас увесь асартымент нашай прадукцыі, там маркі з усяго свету і тавары, якія ім спадарожнічаюць — лупы, альбомы... Там да кожнага пакупніка індывідуальны падыход, там свая аўра... — Ірына Валер'еўна, дваццацігоддзе з дня выхаду першай маркі — гэта дата. Да яе плануецца выпуск адмысловага канверта? — Так. З яго дапамогай мы паспрабавалі паказаць хоць невялічку крыху таго, што з'явілася, і вельмі хацелі б, каб людзі заўважалі гэта — адсылаючы пісьмы, купляючы маркі, канверты, паштоўкі... Яны ў нас розныя па фармаце, з надлісамі і без, з нацыянальнай сімволікай, з усімі — у тым ліку і прафесійнымі — святаямі, з вершамі... Толькі за мінулы год — каля 300 сюжэтаў на паштоўках, не гаворачы ўжо пра іншае. І ў кожным — наша праца, наша жаданне зрабіць усё як найлепш. Гэта ж шчасце, калі атрымалася!

...Будзем спадзявацца, што найлепшым чынам атрымаецца і канверт, які супрацоўніцтва цэнтры «Марка» рыхтуюць да 95-годдзя найстарэйшай беларускай газеты «Звязда».

Валанціна ДОУНАР. P.S. Пачынаючы з наступнага нумара, мы мяркуем весці пастаянную рубрыку пад умоўнай назвай «Філатэлія». Запрашаем чытачоў і падпісчыкаў да супрацоўніцтва.

«САЮЗДРУК»: рэалізацыю гарантуем

Цяжка ўявіць, што над столлю гэтага ціхага, утульнага кіёска няспынна праносацца аўтамабілі, вяртае гаманлівыя сталічныя праспект. Працоўнае месца кіяскёра Святланы Сарычавай знаходзіцца за шыльнай сцэнкай у падземным пераходзе насупраць мінскага цэнтральнага ўнівермага. Зразумела, такое месцазнаходжанне ўплывае на патак пакупнікоў і на асартымент друкаванай прадукцыі. — Суседні ўнівермаг ачынае працу на дзве гадзіны пазней за наш кіёск, — распавядае Святлана, — таму зранку пакупнікоў шмат: набываюць газеты, часопісы, сувеніры. Увесь дзень ёсць попыт на сшыткі і канцтавары — побач размешчаны ВНУ, гімназіі. З паловы сёмай раніцы да васьмі гадзін вечара не зачыняюцца дзверы ў кіёск. Святлана працуе тут усяго адзін год, але ўжо мае рэпутацыю умелага, ветлівага працоўніка, яна добра ведае асартымент тавараў. Яўген ПЯСЕЦКІ.

СУПЕРПРЫЗ ДЛЯ СУПЕРЧЫТАЧА

Галіна Уладзіміраўна Гайдук, настаўніца рускай мовы і літаратуры з гімназіі горада Фаніпаль Дзяржынскага раёна, выйграла суперпрыз ад «Звязды» — мікрахвалевую печку.

З выйгрышам нашу чытачку павіншавалі начальнік Дзяржынскага РВПС Людміла Шыманская, яе намеснік Марына АСТАШЭВІЧ і вядомы спецыяліст па ідэалагічнай рабоце райвыканкома Волга ТЯМКЕВІЧ.

— Я даўно ўдзельнічаю ў вашым розыгрышы, — расказвае Галіна Уладзіміраўна, — а выйграю першы раз у жыцці. Так пашанцавала!

Настаўніца вышэйшай катэгорыі працуе ў Фаніпальскай гімназіі з 1983 года, а наогул у прафесіі — з 1973-га, пасля заканчэння Мінскага педагагічнага інстытута імя Максіма Горькага. У той час у гэтай ВНУ былі адны факультэты рускай і беларускай мовы, але так склалася, што Галіна Уладзіміраўна ўсё жыццё выкладала менавіта рускую. За апошнія дзесяць гадоў — у 2003-м, 2005-м і 2010-м — вылучалася на званне «Лепшы настаўнік раёна», не гаворачы ўжо про розных краінах свету — Кітаі, Канадзе, Японіі. Хаця большасць, вядома, жыве ў Беларусі. Ірына Кушкіна, напрыклад, працуе настаўніцай у той самай гімназіі, дзе і яе была настаўніца Галіна Уладзіміраўна. Вось такія ў нас чытачы!

— Маё дзяцінства было беларускамоўным, — узгадвае даўняя падпісчыца «Звязды». — І людзі ў нас, на Стаўбіцоўшчыне, размаўлялі па-беларуску, і школа была беларускамоўнай... Ды не абодва — у Мікалаеўшчыне, дзе вучыўся Якуб Колас. І ў «Каласкоў», з тых, каму пашанцавала жыць і вучыцца ў коласавіцкіх мясцінах, з нашага школьнага выпуску чалавек дзесяць штале настаўнікамі. Мне ў жыцці вельмі не хапае беларускай мовы, таму я заўсёды рада сустрэцца з тым, хто размаўляе па-беларуску, пачытаць беларускамоўнае выданне. Газету «Звязда» выпісваю ўжо гадоў дваццаць, калі не больш. Чытаць пачынаю з навін, з падзей — карцей, з пачатку. Заўсёды звяртаюся да артыкулаў пра людзей вядомых, люблю чытаць апаўданы, рубрыку «Народ на провадзе»... І карткі дасылалю буду — раптам яшчэ што-небудзь выйграю? Цяперашні прыз — гэта, лічу, за вернасць газеце.

Давесці суперпрыз нашай падпісчыцы дапамаглі супрацоўнікі Дзяржынскага раённага вузла паштовай сувязі. Начальнік яго Людміла Аляксандраўна Шыманская, па дарозе, дарэчы, расказала, што падпісчыца «Звязды» ў раёне каля трохсот чалавек. Сярод сельскіх паштовых аддзяленняў першынства па падпісцы на нашу газету трымае «Волма» — больш за сорак падпісчыкаў, на другой пазіцыі — аддзяленне «Юцкі», на трэцім — «Фаніпаль». А калі гаварыць пра ўсе аддзяленні раёна наогул, то больш за ўсё «Звязду» выпісваюць у райцэнтры.

Даведаліся мы ў Дзяржынскім РВПС і пра яшчэ адну цікавую навіну. Намеснік начальніка Марына Сулейманаўна Асташэвіч наладзіла выданне своеасаблівага «Бяроўкага лістка» для паштавікоў. Называецца ён «POST news n @ Дзяржыншчыне». У нумары за лістаў у ўбачыла анатацыю на матэрыял з нашай газеты — інтэрв'ю з генеральным дырэктарам РУП «Белпошта» Ірынай Саксонскай.

Яно і правільна, чытайце «Звязду», заўсёды будзеце ў цэнтры падзей. Хто з намі, той ніколі не праіграе. Марына ХІДДЖАЗ.

«ГЭТАГА НАВАСЕЛЛЯ ЎСІМ МІКРАРАЁНАМ ЧАКАЛІ»

Першых кліентаў вітае кіраўніцтва Маскоўскага раёна сталіцы і РУП «Белпошта».

мінал. Гэта значыць, што па принципе адзінага асабовага рахунка праз сервер аплаты паслуг у рэжыме on-line кліент сам, без дапамогі аператара, можа правесці любы плацяжы. Калі ж яна, гэтая дапамога, патрэбна — ніякіх праблем: чатыры аперацыйныя асобы і ў любым з іх, без перапынку на абед, кліент можа атрымаць увесь спектр паслуг. Тут і пакароная пошта, і электронны грашовы перавод, і пеліт, і любыя плацяжы: хоць за наяўны разлік, хоць па банкаўскіх картках. Само сабой — тут можна падпісацца на патрэбныя выданні, набыць паштоўкі, канверты, свежыя нумары газет, філатэлістычную прадукцыю... І усё гэта — у

Сярод наведнікаў новага аддзялення сувязі былі і зусім юныя кліенты.

светлай утульнай зале з добраабычлівым персаналам, з новай мэбляй... — «Белпошта» мэтанакіравана працуе над тым, каб пазбавіцца ад чэргаў, — зазначыла генеральны дырэктар прадпрыемства Ірына Ігнатаўна САКСОНАВА. — Спрыяе ў гэтым усталяванне тых жа плацежна-даведаных тэрміналаў, будаўніцтва новых аддзяленняў сувязі і, вядома ж, удакладненне арганізацыі працы. Нашым кліентам, не трэба казаць, ад чаго ўнікаюць чэргі. Адна з асноўных прынчынаў у тым, што пошта абслугоўвае і так вельмі прыватных асоб, і юрыдычных. Апошняе вымагае ад аператараў куды больш часу... Таму мы вырашылі пайсці па шляху ўсяго цывілізаванага свету і размясціць бізнес і паслугі фізічным асобам. У хуткім часе ў Мінску збіраемся адкрыць некалькі структурных падраздзяленняў, якія будуць працаваць з поштай карпаратыўных кліентаў. Прычым для гэтага ім нават не трэба будзе хадзіць на пошту. Мы прыедзем самі, забяром усё, што трэба адправіць, апрацуем... Такім чынам больш камфортныя ўмовы будуць створаны для прыватных асоб. Трэба сказаць, што ў новым сталічным аддзяленні сувязі наклапаціліся пра ўмовы для працы аператараў, паштальёнаў. Гэта значыць, пра невялічкія жаночыя калектывы. А калі ўлічыць, што ў пераважнай большасці жанчыны былі і сярод першых кліентаў, то падарунак да першага вясновага свята атрымаўся на славу. Валанціна ДОУНАР. Фота Марыі ЖЫЛІНСКАЯ.

РУП «БЕЛПОШТА» РЫХТУЕ ТАВАРЧЫ ВЫПУСКІ

КАТАЛОГ ТАВАРАЎ БЕЛАРУСЬКІХ ВЫТВОРЦАЎ

Запрашаем да супрацоўніцтва беларускіх вытворцаў!

Каталог будзе размешчаны ў кожным аддзяленні паштовай сувязі (больш за 3 600 аддзяленняў).

Ваашы тавары змогуць убачыць і заказаць жыхары самых аддаленых куткоў краіны!

Дататковая інфармацыя па тэл. 227 60 64

ИЗВЕЩЕНИЕ ОБ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ НА ПРАВО ПРОДАЖИ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ
ОРГАНИЗАТОР АУКЦИОНА — ВИДОМЛЯНСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

№ лота	Местоположение земельного участка	Кадастровый номер	Площадь земельного участка, га	Целевое назначение земельного участка	Назначение земельных участков в соотв. с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества	Характеристика расположенных на участке строений, инженерных коммуникаций	Начальная цена объекта, руб.	Сумма задатка, руб.	Сумма подлежащих возмещению затрат на оформление и регистрацию участка, руб.
1	Брестская обл., Каменецкий район, д. Турна Большая, ул. Парковая, 9	124080809101000299	0,1658	Для строительства и обслуживания жилого дома	Для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома), (код 1 09 02)	Земельный участок с наличием инженерной и транспортной инфраструктуры. На площади 0,1658 га имеются ограничения прав в использовании земель в охранный зоне в связи с его расположением в водоохранной зоне пруда Турна Большая	2 447 210	489 440	3 606 220
2	Брестская обл., Каменецкий район, д. Турна Большая, ул. Парковая, 12	124080809101000300	0,1570	Для строительства и обслуживания жилого дома	Для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома), (код 1 09 02)	Земельный участок с наличием инженерной и транспортной инфраструктуры. На площади 0,1570 га имеются ограничения прав в использовании земель в охранный зоне в связи с его расположением в водоохранной зоне пруда Турна Большая	2 317 320	463 470	3 533 230

1. Аукцион состоится 18.04.2012 г. в 14.30 в здании Видомлянского сельского исполнительного комитета (зал заседаний) по адресу: Брестская обл., Каменецкий р-н, д. Видомля, ул. Школьная, д. 4.

2. Для участия в аукционе гражданин, юридическое лицо (лично либо через своего представителя или уполномоченное должностное лицо) в установленный срок подает заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков, которые оно желает приобрести в частную собственность, а также документ, подтверждающий внесение суммы задатка. Сумма задатка для участия в аукционе перечисляется в срок до 13.04.2012 г. на расчетный счет Видомлянского сельского исполнительного комитета 3604219030010, РК № 3 филиал ОАО «Беларусбанк» — Брестского областного управления МФО 150501401, УНП 200057091, ОКПО 04420294.

Для участия в аукционе представляются: гражданином — копия документа, содержащего его идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина — нотариально удостоверенная доверенность; представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица — доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица.

При подаче документов на участие в аукционе граждане Республики Беларусь предъявляют паспорт гражданина Республики Беларусь, а представители граждан и юридических лиц уполномоченные должностные лица юридических лиц — документ, удостоверяющий личность.

3. Условия, предусмотренные в решении об изъятии земельных участков для проведения аукциона:

3.1. по продаже земельных участков в частную собственность:

- внесение победителем аукциона платы за земельный участок;
- возмещение победителем аукциона расходов, связанных с проведением аукциона и формированием земельного участка, в том числе государственной регистрацией в отношении создания земельного участка;
- осуществление победителем аукциона в двухмесячный срок после принятия решения исполнительного комитета о предоставлении ему земельного участка государственной регистрации права на земельный участок;
- получение победителем аукциона в установленном порядке технической документации и разрешения на строительство жилого дома;
- занятие (освоение) земельного участка не позднее 1 (одного) года после получения свидетельства (удостоверения) о государственной регистрации права на него.

4. Заявления на участие в аукционе принимаются с момента размещения извещения о проведении аукциона в СМИ в рабочие дни с 8.00 до 17.00 по адресу: Брестская обл., Каменецкий р-н, д. Видомля, ул. Школьная, д. 4. Прием заявлений заканчивается 13.04.2012 г. в 14.30. Контактный телефон: (801631) 55135.

5. В течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона победитель аукциона обязан оплатить стоимость объекта продажи, возместить расходы, связанные с организацией и проведением аукциона, в том числе затраты, связанные с изготовлением и предоставлением участникам необходимой документации.

6. Аукцион проводится при наличии не менее двух участников.

7. Всем желающим предоставляется возможность предварительного осмотра земельных участков. Контактные телефоны: (801631) 55135, 55136.

ЗАЛЕСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ Воложинского района Минской области (продавец) ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН по продаже земельных участков для строительства и обслуживания индивидуальных жилых домов:

Лот 1 — земельный участок в деревне Пугачи площадь 0,1609 га, кадастровый номер 622083908101000152, начальная цена 10621000 белорусских рублей.

Лот 2 — земельный участок в деревне Сосновцы общая площадь 0,1627 га, кадастровый номер 622083908101000027, начальная цена 9967400 белорусских рублей.

Лот 3 — земельный участок в дер. Пугачи площадь 0,2000 га, кадастровый номер 622083908101000153, начальная цена 13235400 белорусских рублей.

Участки размещены на расстоянии 40 километров от города Минска, 20 километров от города Заславя и 35 километров от города Молодечно, в непосредственной близости от участков имеются сети электроснабжения, водоснабжения, вблизи лес, озеро.

Продажа земельных участков производится гражданам Республики Беларусь, постоянно проживающим на территории республики или приравненным к постоянно проживающим в соответствии с законодательными актами Республики Беларусь.

Победитель аукциона обязан в течение 10 рабочих дней после утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за земельный участок, возместить расходы, связанные с подготовкой документации, необходимой для проведения аукциона.

Задаток в размере 10% от начальной цены земельного участка перечислить на расчетный счет 3600614100509 в ЦБУ № 605 г. Воложина филиала № 500 Минского управления ОАО «АСБ Беларусбанк», код банка 601, город Воложин, улица Партизанская, 13, назначение платежа 4901, УНП 600037292, Залесский сельский исполнительный комитет.

Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения.

Аукцион состоится 20 апреля 2012 года в 10.00 по адресу: деревня Новый Двор, дом 20, помещение Залесского сельисполкома.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 19 апреля 2012 года до 17.00 по адресу: деревня Новый Двор, дом 20, кабинет управляющего делами сельисполкома, контактный телефон (8 01772) 32236, сайт в интернете: volozhin.gov.by

Многоквартирный жилой дом по ул. Червякова в г. Минске ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ

Застройщик: Частное строительное унитарное предприятие «Атриум-Строй» зарегистрировано в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190725739. Юридический (почтовый) адрес: 220113, Республика Беларусь, г. Минск, Логойский тракт, 15, корп. 4, оф. 311. Режим работы: Пн-Пт 9.00-13.00; 14.00-17.00.

Информация о проекте строительства: Цель строительства объекта — осуществление инвестиционного проекта.

Объект долевого строительства — многоквартирный жилой дом по ул. Червякова в г. Минске состоящий из 19-этажного жилого дома № 4 по генплану, 4-этажного жилого дома № 4а по генплану и подземной гараж-стоянки, расположенной под всеми зданиями.

Ориентированный срок ввода в эксплуатацию жилого дома № 4 по ГП, жилого дома № 4а по ГП, гараж-стоянки жилого дома № 4 по ГП — III квартал 2012 года.

Застройщиком получены:

- Свидетельство (удостоверение) № 500/933-2533 о государственной регистрации земельного участка от 16 октября 2009 года, площадь земельного участка 0,5612 га.
- Свидетельство (удостоверение) № 500/933-2538 о государственной регистрации земельного участка от 16 октября 2009 года, площадь земельного участка 0,5297 га.
- Свидетельство (удостоверение) № 500/933-2535 о государственной регистрации земельного участка от 16 октября 2009 года, площадь земельного участка 0,0719 га.
- Свидетельство (удостоверение) № 500/933-2534 о государственной регистрации земельного участка от 16 октября 2009 года, площадь земельного участка 0,764 га.
- Свидетельство (удостоверение) № 500/933-2536 о государственной регистрации земельного участка от 16 октября 2009 года, площадь земельного участка 0,0089 га.

— Свидетельство (удостоверение) № 500/933-2537 о государственной регистрации земельного участка от 16 октября 2009 года, площадь земельного участка 0,1006 га.

— Решение Мингорисполкома от 03 сентября 2009 года № 2088 об изъятии, предоставлении земельных участков, разрешении строительства и признании утратившими силу решения горисполкома.

— Решение Мингорисполкома от 03 февраля 2011 года № 242 о разрешении проведения проектно-изыскательских работ, строительства и реконструкции объектов, внесения изменений в проектно-сметную документацию и строительство объекта по проекту с изменениями, о внесении изменений в решение исполкома.

— Заключение РУП «СОСТРОЙЭКСПЕРТИЗА ПО Г. МИНСК» № 0262-8-2009 от 15 мая 2009 года.

— Разрешение Инспекции департамента контроля и надзора за строительством по г. Минску на производство строительно-монтажных работ № 2-209Ж-087/09 выдано 10.02.2010 г.

Договор генерального подряда с СМ ЗАО «АРЕСА-СЕРВИС-СТРОЙ» № 95/10 от 19 января 2010 года.

Жилые дома расположены в Центральной районе г. Минска на пересечении улиц Червякова — Каховская. Конструктивная схема зданий — монолитный железобетонный каркас с перемычной сеткой колонн. Наружные стены — кладка из блоков ячеистого бетона. Наружная и внутренняя отделка речена на основе применения современных отделочных материалов и конструкций.

Жилой дом № 4 по ГП запроектирован с теплосилом и теплым чердаком, плоской кровлей, двумя лифтами, встроеными помещениями товарищества собственников и охраны. В квартирах предусмотрена возможность установки электрических плит, вентиляция естественная приточно-вытяжная.

Этажность — 19, количество секций — 1. Площадь жилого здания 10512 м², общая площадь квартир — 8496,1 м². Всего количество квартир — 129, в том числе однокомнатных — 71, двухкомнатных — 20, трехкомнатных — 36, четырехкомнатных — 2.

Жилой дом № 4а по ГП запроектирован с теплосилом, плоской кровлей, лифтом, встроеными помещениями охраны. В квартирах предусмотрена возможность установки электрических плит, вентиляция естественная приточно-вытяжная.

Этажность — 4, количество секций — 1. Площадь жилого здания 2200 м², общая площадь квартир — 1423,9 м². Всего количество квартир — 14, в том числе однокомнатных — 1, двухкомнатных — 3, трехкомнатных — 7, четырехкомнатных — 3.

Подземная гараж-стоянка размещается под жилыми домами, ТП и дворовым пространством жилого дома. Общая площадь 4228 м². Гараж-стоянка односторонняя на 94 машино-места. В гараж-стоянке также размещаются помещения охраны, ИТП, насосные пожаротушения, электроподстанция, технические помещения. Крыша эксплуатируемая.

Для привлечения дольщиков к строительству по договорам создания объектов долевого строительства предлагается:

«Для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий предлагаются 1000 м² жилья. Цена 1 м² жилых помещений (стоимость строительства плюс рентабельность 10%) эквивалентна 1400—1450 долларов США. Цена неизменяемая. Цена 1 доллара США устанавливается по курсу НБ РБ.

*20 машино-мест. Стоимость строительства 1 машино-места — эквивалента 22 000 долларам США (стоимость строительства плюс рентабельность 10%). Цена неизменяемая. Цена 1 доллара США устанавливается по курсу НБ РБ.

Сведения о благоустройстве: озеленение, устройство дорожных покрытий, благоустройство прилегающей территории.

Общее имущество, которое будет находиться в общей долевой собственности дольщиков: межквартирные лестничные клетки, лестницы, лифты, лифтовые и иные шахты, коридоры, крыши, технические этажи и теплодолья, другие места общего пользования, несущие, ограждающие несущие конструкции, механическое, электрическое, санитарно-техническое и иное оборудование, находящееся за пределами или внутри жилых и (или) нежилых помещений, элементы озеленения и благоустройства, а также иные объекты недвижимости, служащие целевому использованию здания.

Ознакомление дольщиков с объектом долевого строительства, предлагаем для заключения договоров создания объекта долевого строительства, осуществляется в офисе ЧУП «Атриум-Строй» по адресу: г. Минск, Логойский тракт, 15, корп. 4, оф. 311; тел.: 269 30 55, 269 31 00, режим работы по вопросам долевого строительства: Пн-Пт 8.30—19.30.

С ходом строительства объекта долевого строительства можно ознакомиться по согласованию с застройщиком.

ОАО «АВТОМАГИСТРАЛЬ» извещает о проведении 16 апреля 2012 года открытого аукциона по продаже права заключения договора аренды изолированного помещения республиканской собственности, расположенного по адресу: г. Минск, ул. Кижеватова, 8 (сроком на один год):

№ лота	Тип помещения, целевое назначение	Арендная площадь, кв.м	Начальная цена, тыс. руб.
1.	Изолированное помещение № 23 на втором этаже здания административно-хозяйственного, имеется естественное освещение. Под административные цели (офис)	33,6	300

Организатор аукциона — ОАО «Автомагистраль», г. Минск, ул. Кижеватова, 8.

Аукцион состоится 16 апреля 2012 года в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Кижеватова, 8, комн. № 222. Документы на участие в аукционе принимаются с 04 апреля по 11 апреля 2012 г. в рабочее время по адресу: г. Минск, ул. Кижеватова, 8, каб. № 223. Документы, поданные после указанного времени, не рассматриваются.

Для участия в аукционе участник в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, перечисляет задаток в размере 10 процентов от начальной цены заявленного лота на расчетный счет № 3012102752113 в Региональной Дирекции № 700 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, пр. Машерова, 80, код 369, УНП 100120075.

Перечень и порядок подачи документов для участия в аукционе определены Положением «О порядке проведения аукционов по продаже права заключения договоров аренды зданий, сооружений и помещений, находящихся в республиканской собственности», утвержденным Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.08.2009 № 1049.

Осмотр объектов недвижимости, право заключения договоров аренды которых выставлено на аукцион, обеспечивает арендодатель.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Победителем торгов признается участник, предложивший наивысшую цену за предмет аукциона. Наивысшая цена фиксируется в протоколе о результатах аукциона и включает НДС.

Оплата за право заключения договора аренды осуществляется победителем аукциона разовым платежом в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона. Договор аренды с победителем аукциона заключается в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона и подписания протокола аукциона.

Победитель аукциона в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона обязан возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения. Информация о затратах, порядке и сроках их возмещения доводится до сведения участников перед началом торгов под роспись.

Телефон для справок: (017) 212 50 62.

ИЗВЕЩЕНИЕ ОБ ОТКРЫТОМ ПОВТОРНОМ АУКЦИОНЕ по продаже права на заключение договоров аренды земельных участков в г. Кобрине и Кобринском районе Брестской области 19 апреля 2012 года в 11.00

№ лота	Адрес земельного участка	Целевое назначение земельного участка	Срок аренды земельного участка, лет	Кадастровый номер	Площадь земельного участка, га	Начальная цена, руб.	Сумма задатка, руб.	Расходы по изготовлению документации, руб.
1	г. Кобрин, ул. Калинина, 17Б	Строительство автомобильной мойки и стоянки автомобилей	50	124350100002003763	0,0789	18 851 400	1 885 000	729 280*
2	г. Кобрин, ул. Пролетарская (район АГЭС)	Строительство и обслуживание автомобильной мойки	50	124350100002004397	0,2014	99 619 710	10 000 000	1 537 060*
3	Киселевский сельсовет, дер. Борисово, пересечение улиц Центральной и Борисовской	Установка и обслуживание торгового павильона	10	124383001101000248	0,0121	1 500 000	150 000	1 355 290*
4	г. Кобрин, ул. Советская (район торговой площади на ул. Матросова) участок № 1	Обслуживание торгового павильона	10	124350100001002887	0,0035	3 000 000	300 000	84 000*
5	г. Кобрин, ул. Советская (район торговой площади на ул. Матросова) участок № 2	Обслуживание торгового павильона	10	124350100001002888	0,0011	2 436 280	243 700	84 000*
6	Батчинский сельсовет, пос. Птицефабрика, на перекрестке ул. Садовой и ул. Новой	Установка и обслуживание торгового павильона	10	124380404101000247	0,0100	1 000 000	100 000	1 702 820*
7	Батчинский сельсовет, пос. Фруктовый, ул. Радужная	Установка и обслуживание торгового павильона	10	124380404601000214	0,0453	1 000 000	100 000	1 142 520*
8	г. Кобрин, ул. Фабричная (участок № 2)	Установка и обслуживание торгового павильона	10	124350100001006436	0,0151	3 305 600	330 000	1 136 960*
9	г. Кобрин, ул. Дзержинского (район АЗС)	Строительство и обслуживание торгового объекта	50	124350100001006596	0,7030	879 340 980	88 000 000	1 435 780*

* и расходы на публикацию извещения в СМИ

ИЗВЕЩЕНИЕ ОБ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ по продаже права на заключение договора аренды земельного участка в Кобринском районе Брестской области 19 апреля 2012 года в 12.00

№ лота	Адрес земельного участка	Целевое назначение земельного участка	Срок аренды земельного участка, лет	Кадастровый номер	Площадь земельного участка, га	Начальная цена, руб.	Сумма задатка, руб.	Расходы по изготовлению документации, руб.
1	Батчинский сельсовет, пос. Птицефабрика, ул. Северная (район дома № 6)	Установка и обслуживание торгового павильона	10	124380404101000254	0,0030	1 000 000	100 000	2 104 940*

* и расходы на публикацию извещения в СМИ

ИЗВЕЩЕНИЕ ОБ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ по продаже земельных участков в частную собственность в г.Кобрине и Кобринском районе Брестской области 19 апреля 2012 года в 12.30

№ лота	Адрес земельного участка	Целевое назначение земельного участка	Кадастровый номер	Площадь земельного участка, га	Начальная цена, руб.	Сумма задатка, руб.	Расходы по изготовлению документации, руб.
1	г. Кобрин, ул. Грибоедова, 12А	Строительство и обслуживание многоквартирного жилого дома	124350100001006653	0,0906	51 096 210	5 109 700	2 091 390*
2	г. Кобрин, ул. Полевая, 27А	Строительство и обслуживание многоквартирного жилого дома	124350100001006654	0,1500	59 581 800	5 958 180	2 032 230*
3	Киселевский сельсовет, дер. Магдалин, пер. Средний, 1	Строительство и обслуживание многоквартирного жилого дома	124383004101000396	0,1313	6 433 700	643 370	1 592 250*
4	Киселевский сельсовет, дер. Магдалин, пер. Средний, 2	Строительство и обслуживание многоквартирного жилого дома	124383004101000395	0,1503	7 364 700	736 470	1 552 270*
5	Киселевский сельсовет, дер. Магдалин, пер. Средний, 3	Строительство и обслуживание многоквартирного жилого дома	124383004101000394	0,1500	7 350 000	735 000	1 167 210*
6	Киселевский сельсовет, дер. Магдалин, пер. Средний, 5	Строительство и обслуживание многоквартирного жилого дома	124383004101000397	0,1501	7 354 900	735 490	1 167 210*
7	Хидринский сельсовет, дер. Патрики, ул. Молодежная, 14	Строительство и обслуживание многоквартирного жилого дома	124385506601000295	0,1619	7 018 365	702 000	917 420*
8	Хидринский сельсовет, дер. Патрики, ул. Молодежная, 16	Строительство и обслуживание многоквартирного жилого дома	124385506601000296	0,1630	7 066 050	706 700	998 960*

* и расходы на публикацию извещения в СМИ

Аукционные торги состоятся 19 апреля 2012 года по адресу: г. Кобрин, ул. Суворова, 25, зал заседаний, 1 этаж.

При оформлении заявления лица, желающего принять участие в аукционе, представляет:

- копию платежного поручения (с отметкой банка отправителя об исполнении) о внесении задатка на расчетный счет 3632002160014 в филиале № 113 ОАО «АСБ Беларусбанк», код 237, УНП 200042468, получатель — Кобринский райисполком — по 16 апреля 2012 г. включительно.

Юридическое лицо: доверенность, выданную представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), одну копию учредительных документов.

Физическое лицо: паспорт, а в случае участия в аукционе представителя физического лица — паспорт и нотариально заверенную доверенность.

Всем желающим предоставляется возможность ознакомиться с документацией и земельными участками на местности.

Победитель аукциона — участник, предложивший наибольшую цену.

Аукционные торги признаются не состоявшимися в случаях, если: ни один из участников аукциона после трехкратного объявления первой объявленной цены не поднял аукционный номер; ни один из участников аукциона в соответствии с решением комиссии не был признан победителем; заявление об участии в аукционе подано менее чем двумя участниками аукциона (в этом случае райисполком в течение 10 рабочих дней после признания аукциона несостоявшимся принимает решение о предоставлении земельного участка с увеличением его начальной цены на 5%).

Заявления на участие в аукционных торгах с необходимыми документами принимаются по адресу: г. Кобрин, ул. Суворова, 25, райисполком, каб. 404 с 8.00 до 16.00 по рабочим дням по 16 апреля 2012 г. включительно. Тел. для справок: 8 (01642) 2 28 11, 2 33 68.

Полная информация об аукционе размещена на сайте www.brest-region.by

ГАЙНЕНСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ проводит аукцион по продаже земельных участков в частную собственность граждан Республики Беларусь для обслуживания многоквартирных жилых домов

№ лп	Адрес земельного участка	Площадь земельного участка	Наименование инженерных сетей	Начальная цена (бел. рублей)	Задаток (бел. рублей)	Расходы по документации
1	д. Терехи, участок № 1 кадастровый номер 623280812601000048	0,25 га	Электроснабжение	10 437 500	1 043 800	2 514 910
2	д. Звериничи, участок № 10 кадастровый номер 623280803601000073	0,1884	Утверждена индивидуальная районная застройка	10 866 190	1 086 600	1 525 602

Задаток перечисляется на р/счет № 3600619021104 в ЦБУ 611 ф-ла 500 Минское управление АСБ «Беларусбанк» МФО 153001601, УНП 600181697, Гайненский сельский исполнительный комитет, код платежа 04901. Победитель аукциона обязан в течение 10 (десяти) рабочих дней после утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за земельный участок и возместить расходы, связанные с подготовкой документации. Аукцион состоится 13.04.2012 г. в 11.00 по адресу: Логойский район, д. Гайна, ул. Советская, 14. Заявления на участие и необходимые документы принимаются до 11.04.2012 г. до 17.00 по адресу: Логойский район, агр. Гайна, ул. Советская, д. 14. Контактные телефоны: (8 01774) 58 2 35, 58 2 36, 56 4 98.

ОДО «ЛАБОРАТОРНЫЕ ТЕХНОЛОГИИ» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ДЕБИТОРСКОЙ ЗАДОЛЖЕННОСТИ, ПРИНАДЛЕЖАЩЕЙ ОДО «ЛАБОРАТОРНЫЕ ТЕХНОЛОГИИ»

Организатор торгов: управляющий в деле о банкротстве ООО «Диспонтент»: г. Гомель, ул. Молодости, 5, комн. 1, м.об. (8029) 621 22 36, тел. 68 26 34.

Продавец дебиторской задолженности: ОДО «Лабораторные технологии», г. Гомель, ул. Островского, д. 101, к. 3-10. Аукцион состоится 27.03.2012 г. в 11.00 по адресу: г. Гомель, ул. Молодости, д. 5, комн. 1.

Наименование дебитора	Номинальная стоимость задолженности	Размер уступки, %	Начальная цена продажи доли, без НДС, руб.	Задаток, руб.
Субсидиарная ответственность учредителей ОДО «Лабораторные технологии» (Корниенко Виктор Николаевич, Зиновьев Евгений Александрович)	7 306 900	10%	6 576 210	328 810

Условия продажи — без условий.

Заявления и прилагаемые к нему документы принимаются с момента опубликования настоящего извещения по адресу: г. Гомель, ул. Молодости, д. 5, комн. 1, с 9.00 до 17.00 в рабочие дни. Прием документов заканчивается 26 марта 2012 г. в 16.00.

Задаток перечисляется до 26.03.2012 года (включительно) на р/с 3012130593025 в ОАО «Белнешэкономбанк» Гомельское региональное отделение № 530, г. Минск, МФО 153001226, УНП 490001161.

Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену покупки.

По вопросам участия в аукционе и приобретения имущества должника обращаться по телефону: (8 029) 621 22 36, 68 26 34.

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ

Наименование (описание) имущества	Лот № 1 — капитальное строение с инвентарным номером 200/С-73289 (здание автоматизированной компрессорной), общ. площадь — 1295,4 м ² , стоимостью 996 800 000 рублей.
Собственник (владелец) имущества	ПРУП «Завод «Звистор»
Местонахождение (адрес) имущества	г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81/25
Информация об обременениях	Обременений нет
Место (адрес), дата и время проведения торгов	г. Витебск, ул. «Правды», 32, каб. 218 12.04.2012 в 11.00
Справочная информация об организаторе торгов	Хозяйственный суд Витебской области: 210101, г. Витебск, ул. «Правды», д. 32, каб. 318, http://vitebsk.court.by/ тел./факс (80212) 49 13 45, (8 029) 366 40 15 судебный исполнитель Бураков Игорь Вячеславович, старший судебный исполнитель Бородулин Алексей Александрович, тел.: (80212) 49 13 40, (8044) 746 73 00
Условия и порядок проведения торгов	Лицо, желающее принять участие в торгах, до начала торгов обязано: 1. Подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии препятствий для приобретения имущества, предусмотренных законодательством. 2. Внести задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (по каждому лоту) на депозитный счет хозяйственного суда Витебской области № 3642903000023 в 201 филиале ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Витебск, код 259, УНП 300007670, не позднее 17.00.11.04.2012. Минимальная величина первого шага — 5% от первоначальной стоимости лота. В соответствии с пунктом 1 Указа Президента Республики Беларусь от 05.05.2009 № 232 «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов)» возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги.

